

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, április 20.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A trónörökös és a klerikálisok
A képviselőház ülése.
A király Budapestén.
Távirat Ferdinánd fejedelemért.
Meggyilkolt földbirtokos.
Satyó direktor.
Budapest magyar.
Ő nagysága hittant tanul.
Tárca: A debut. Irta: Fabula János.
Csarnok: Ártatlan bűnösök. Irta: Szabóné-
Karay Anna.

A trónörökös és a klerikálisok.

Arad, április 19.

Ferenc Ferdinánd főherceg évek mul-
tán aligha lesz büszke az első szónoki
sikerére. El fog jönni az idő, mikor a
Schulverein vezetőinek mondott beszédét
fiatalos hevülékenységének tudja be szí-
vesen.

Egyelőre azonban nincs a monarchiá-
ban érdekesebb politikai esemény az ő
beszédénél.

A „Schulverein“ a legmagyarfalóbb
osztrák egyesületek egyike. Teljes erejéből
azon törekszik, hogy germanizáljon
Magyarországon, s mint ismeretes, e tö-
rekvése a szászok között nem is járt ered-
ménytelenül. A Schulverein izgatja a szá-
szokat leginkább, hogy küzdjenek a ma-
gyar helyiségek magyarosítása ellen,
— ez segítyezi titokban a magyarfaló er-
délyi szász lapokat. Nem iskola-egyesület
az, hanem a szó teljes értelmében vett

politikai klub, amely egyik fő céljával azt
tüzte ki, hogy szász testvéreit szorosán
Ausztriához fűzze, s ha lehet azt a szász-
lakta darab magyar földet egészen Ausz-
tria főnhatósága alá kapcsoltassa. Sze-
rencsére azonban ez nem egészen töl-
lük függ.

Az osztrákok sem lelik valami külö-
nös örömet a Schulverein működésében.
Amióta elhangzott az első „Los von Rom“,
azóta ennek a jelszónak számos hive
akadt Ausztriában. A Schulverein kleriká-
lis politikája teljes erejéből küzd e jelszó
ellen. Az osztrák antiszemita mozgalmak-
nak a Schulvereinban van a melegágya.
Az osztrák nemzetiségek jogos kívánal-
mainak az ő emberei állanak útjába, s
azok az arcpirító állapotok, a melyek az
osztrák parlamentben vannak, mind az ő
vezérférfiainak eredményes működése. Hogy
a józan osztrák politikuskoknak van okuk
az egyesület működését gyűlölni, az tehát
nyilvánvaló.

A trónörökös sajtósági szereplésének
van egy másik mozzanata is. Ezzel azon-
ban inkább a külföldön foglalkoznak, mint
nálunk. A klerikális egyesületnek mondott
beszéd ugyanis, véletlenül éppen abba az
időbe esett, mikor a legprotestánsabb
uralkodó fia, a német trónörökös, Bécs-
ben időzött. A berlini lapok nem is kés-
nek e miatt neheztelésüknek kifejezést
adni, s a vendégjog megsértését látják a
történetekben.

A dolgot azonban mégis kár olyan
nagyon tragikusan venni.

Kitűnik ez Körber-nek, az osztrák mi-
niszterelnöknek szavaiból is, aki az ez
ügyben hozzá intézett interpellációkra rö-
gton válaszolt. Körber elismerte ugyan,
hogy a főherceg elvállalta az egyet véd-
nökségét, de rögtön ki is jelentette, hogy
ez teljesen személyi ügy, amelynek sem-
mi politikai hátere nincs s ezért a kor-
mány felelősségre nem vonható. A több-
ség bele is nyugodott a miniszterelnök
válaszába. S ha egyszer-másszor még fel
is fogják az osztrák parlamentben hozni
az esetet, sok vizet már nem zavar.

Nem pedig azért, mert két nappal az
események után tisztán látszik, hogy az
egész ügy a klerikálisok egy rosszul si-
került manővere volt. A jövődőt uralko-
dót felhasználták ugyan politikai céljaik-
ra, de nyilvánvaló, hogy a fegyver visz-
szafelé sült el.

A lólabát ugyanis nem bírták elrej-
teni a klerikálisok, s ma már nyilván-
való, hogy a trónörökös, mikor az egye-
sület védnökségét elvállalta, nem tudta,
hogy ezt fegyverül akarják felhasználni
a Körber-miniszterium ellen.

Bizonyos, hogy a trón várományosa
nem azt értette a Schulverein vezetőinek
adott válaszában, mint amit azok kima-
gyaráltak belőle. Ő az alapszabályszerű
működésüket, amelynek humánus oldala
is van, ismerte el jogosnak, nem pedig
tiltott politikai működésüket, amely ép oly
veszélyes a Lajtán tuli országra, mint a
milyen magára a dinasztiaira nézve.

Ferenc Ferdinánd eddig még nem igen

TÁRCA.

A debut.

Irta: Fabula János.

Fekete Ignác és Blau Mór jó barátok vol-
tak és a helybeli gimnázium hetedik osztálya-
nak növendékei. Egy vasárnap délután kezük-
be vették az iskola fegyelmi szabályait és szó-
ról-szóra ezt olvasták a szabályzatban: „Az
iskola növendékeinek a dohányzás, valamint a
kávéházak, vagy vendéglők látogatása (szülői
kíséret nélkül) szigorúan tiltva van.“ Szom-
oruan összanéztek, de a másik pillanatban
a szoba szögletébe dobták a szabályokat és
elmentek sétálni. A hétfői tanrend megengedte
ezt a lukszust. A hétfő az ugynevezett könnyű
napok közé tartozott és ők e könnyű nap gyö-
nyöreit ezen a napon fenéig akarták élvezni.

Az utca feketélt az emberektől. Azoktól
az emberektől, akiknek sem a konjunktívus
bonyodalmai, sem pedig mértani feladványok
nem szaladgáltak a fejükben. Milyen irigyen
néztek mindenkire, aki szembejött velük. Az
egész világ korlátlanul élvezte a tavaszi dél-
utánt, csak nekik motoszkált a fegyelmi sza-
bályzat a fejükben. A Váci-köruttra kerültek,
ahol néhány felemás kávéházra akadtak, olyan
félíg kávéházra, félíg kávémérésre, amelyekben
kedves félhomály uralkodik, amelyekben az
emberek mind ösmerik egymást és amelyekben

a reggeli kávénak más ára van, mint az esté-
linek. Néhányszor föl és alá sétáltak a kis
kávéházak előtt, megnézték a kávéházi ci-
mert: a nagy pohár barna kávé habbal, az
ablakba függesztett árjegyzéket, azután az em-
bereket mustrálták, akik bementek, kijöttek és
néztek egymásra, a szemükben sajtósági tűz
égett: a tiltott gyönyörűség vágyának tüze, —
de a cselekvés terére még mindig nem léptek.

— Nagyon rossz berendezés — szolt Fe-
kete — hogy a kávéházakba nem lehet az ud-
varon keresztül bejutni.

— Mindegy volna, — jegyezte meg Blau,
— mert már az is gyanus, ha az ilyen háznak
a kapuján lép be az ember.

— Mennyi a pénzed? — szolt meg is-
mét Fekete.

— Van öt koronám, egy darabban, éppen
ma kaptam az édes atyámtól. Mindenesetre föl-
váltom a sarki kofánál, jobb, ha az embernek
ilyenkor apró pénze van.

— Persze, hogy jobb, — hagyta hely-
ben Fekete és miközben Blau a kofánál vá-
sárolt és váltott, ő bepillantott a kávéház ab-
lakán.

— Nos?

— Semmi gyanusat nem látok.

— Akkor menjünk be. De te menj először.
Nézz majd körül, én az ablaknál várom a jel-
adást.

Fekete neki tartott az ajtónak. Még egy
bucsupillantást vetett a világra, a szeme még

egyszer végigszaladt az egész Váci-uton, hogy
nincs-e, aki meglássa, meglesse és azután —
nem közönséges szivdobogás kö epe — rá-
nehezedett a keze a kilincse. Egy ur jött ép-
pen ki a kávéházból, akinek nagyon sietős
volt a dolga és aki Fekete Ignác gimnáziumi
tanulót minden teketória nélkül félretolta. Fe-
kete dühösen nézett utána, azután kinyitotta a
második ajtót, az ajtóban megállott és szemlét
tartott a vendégeken. Az egész kávéháztól
mintegy bocsánatot kért a szemével, amiért
az ajtóban áll és a hangulatot zavarja, azután
lassan, szinte lábujjhegyen tartott egy asz-
talkához, amely, mintha az ő számukra lett
volna teremve, kicsike volt, kedves és bizal-
mas, két embernek való. A kávéházat aggo-
dalmas szemmel méstrálta Fekete. Közben a
pincér odalépett hozzá, átvette kalapját és
ami szinte fájt a fiúnak, a kabátját is lesegi-
tette. Kijelentette, hogy a kis asztalhoz óhajt
ülni, de odakünn vár egy ismerőse, akinek
inteni szeretne az ablakon át. — ha meg-
engedik. A pincér magában mosolygott, felismer-
te a tehetséges kezdőt, az ablakhoz ment a
„vendéggel“ és ketten intettek az odakünn
szepegő urnak. Fekete megkönnyebbült, ami-
kor Blau is kekerült a kávéházba, mind a
ketten boldogok voltak, amikor a pincér szol-
gálatkészen kérdezte tőlük, hogy mit paran-
csolnak. A pincértől étlapot kértek, majd a
mikor azt hallották, hogy nincs, beszédbe ele-
gyedtek vele a kávéház viszonyairól, a vendé-

beszélte nyilvánosan, s így talán koncepció dálni lehet, hogy ezuttal egy kicsit többet mondott, mint kellett volna, de hogy a klerikálisok nem értek vele célt, azt legfényesebben igazolta az, hogy az osztrák parlament, amely különben nagyon könnyen izgalomba jön, s ahol a támadásokban nem keztyüs kézzel szoktak dolgozni, napirendre tértek az eset fölött.

Ferenc Ferdinánd azonban egy tapasztalattal gazdagabb lett, s tapasztalatokban gazdagodni nagyon jó az embernek, ha véletlenül trónörökös. (=)

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 19.

A néppárt vigan evez az Adrián. Sikertelenül Rakovszkynak pártja 8 tagját felhajtani, hogy kontrázzanak neki. És ezek buzgón állottak kötnök, illetve kontrásnak Rakovszky primás mellé. Mert természetesen Rakovszky a főprimás. Ő huzza a primhegedüt, veri a cimbalmot (a padot, még pedig dühösen), döngeti a brácsát és Meszlényi Pál, a két Ferencek: Major és Buzáth kontráznak, Zichy János gróf csöndesen morfondirozik magában és Molnár János apát, meg Kálmán Károly tisztelendő atyánk szemlélődnek, vagy gunyosan mosolyognak.

Ma Meszlényi Pál kezdte a vitát és röviden végzett.

— Jobban tudok én verekedni, mint beszélni. — mentegetőzött Rakovszky előtt.

Érdekesebb volt a Polónyi beszéde. Nem mintha csak egy szó utat is mondott volna, hanem a beszéd visszhangja volt érdekes.

Körös-körül a szélbal mélyen hallgatott, de egyes nagy mondásai után a néppárt sivitva, dühörögve, zajongva helyeselt, a padot verte és helyenként valóságos csatakiáltásokban tört ki.

Major odafurakodott Ugron Gábor és a jó Benyovszky gróf közé s onnan biztatta iszonyu müdühvel az obstrukcióban kiválóan szakértő Polónyit.

— Ugy van, ugy! — szólott s a padot verte.

— Ez botrány! (Padverés.)

— Erkölcstelenség! (Nagyot ütött a padra.)

— Ez hazafiatlanság! (Öklével dobolt elkeseredésében.)

És ez így ment mindvégig. Polónyi pedig teljesen meg volt elégedve a sikerrel. Diadalmas arccal törülgette le a verítéket az arcáról és nézett szét a zsufolt karzaton, a hol a közönség naivabb része bizonyára parlamenti hősnék tartotta.

A szünet után Rakovszky István következett. Ujat ő sem mondott, de hiszen nem az volt a fő, hanem az, hogyan lehetne a husvét előtti kudarcot helyrehozni.

De ez nem sikerült, tehát névszerinti szavazást kért.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Percel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök. Hegedüs Sándor és gróf Széchenyi Gyula miniszterek.

Elnök bemutatja a nemzetiségi törvény revíziója tárgyában beérkezett kérvényeket. (Éljenzés a szélsőbalon.)

Az Adria szerződése.

Meszlényi Pál: Hogy senkinek sem kell a javaslat, semmiféle bizonyítva inkább, mint az, hogy az általános szavazásnál csupán 130-an szavazták meg, holott a tuloldalon is sokkal többen voltak itt. Csak azon csodálkozik, hogy a nemzeti pártiak mind megszavazták, de úgy tekinti őket, mint Napoleon vitéz katonáit, a kik hadvezéröket hegyen-völgyön át követték egész a Berezináig. (Derültség.) A hol a vízbe estek. (Derültség.) Kívánja nekik, hogy a jövő politika hullámai el ne mossák őket.

A mi magát a javaslatot illeti, csupán egy dologra, az Adria legénységének a hiányos élelmezésére hívja fel a miniszter figyelmét. A hajóparancsnok bizonyos általányt kapnak, ebből kell az élelmezést megszerezni. Már most például Marseilleben, oly silány húst kapnak drága pénzen, hogy a hussal való táplálkozás szinte lehetetlenné válik. Angliában még drágább a hús. Itt egyszerűen azt mondják a hajósoknak: Zahlen oder krepiren! (Derültség.) Fizetni, vagy meghalni! Így használható munkaerőt kapni lehetetlen. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a néppárton.)

Rakovszky István: Vissza kell vonni! Vissza!

Polónyi Géza: Reméli, hogy a miniszterelnök kijelentése után a szerződést pontonként fogják tárgyalni.

Rakovszky: Természetes! Megígérték.

Polónyi: Egy dologban nincs eltérés a pártok között, abban t. i., hogy a magyar kereskedelmet és kivitelt támogatni kell és ennek érdekében kell, hogy az állam valamely hajózársaságot szubvencionáljon. (Helyeslés.) Csupán

az időszerűség szempontjából és egyes pontok tekintetében van eltérés a pártok között. Ez a szerződés rossz. Már most ha a miniszter az Adriával nem tud jól szerződni, kérdés, hogy tud-e majd Németországgal, Franciaországgal és különösen Ausztriával jól szerződni?

Ugron Gábor: Azzal a vérszopóval! (Tetszés.)

Polónyi: Nem érinti a miniszter személyét, de mégis úgy látja, hogy itt bizonyos érdekelt, tekintélyes képviselők befolyása érvényesült. (Tetszés a néppárton.)

Az adómentességet sehogy sem érti, itt a szegény nép van megkárosítva. A bankverein dologát újból felemlítve, a t mondja, hogy jól ismeri, és nagyrabecsüli a miniszter tehetségét de itt őt tévedésbe ejtették.

Rakovszky: Igaz, így van, de ez is hiba!

Polónyi: Az Adriának juttatott kedvezések kiszámíthatlanok. Arra kéri a minisztert, hogy javítás céljából vonja vissza a javaslatot.

Rakovszky: Vissza!

Polónyi: Ez csak dicséretreméltó dolog volna. Az opcióról szólva, azt bizonyítja, hogy ezzel a szerződéssel 30000 Adria részvényt juttatunk a Bankvereinnak és nem magyar részvénytársaságnak (Nagy zaj a néppárton.) (Több néppárti a padot veri.)

Rakovszky: Szégyen! Gyalázat! Hallatlan!

Polónyi: Itt nem is opcióról, hanem privát üzletről van szó az Országos Magyar Bank és a Bankverein között. Ez alapon az Országos Bank átadta az Adriánál való jogait a Bankvereinnak, vagyis odaadott 4 millió koronát.

Rakovszky: Pauzám! (Zaj.)

Kubik: Megkárosítják a magyar részvényeseket.

Rakovszky: Nem lesz ebből kérvény.

Polónyi nem bánja mégsem, ha megmarad a Bankverein opciója, csak azt kívánja, hogy a szubvenciót és adómentességet vonják meg az Adriától. (Élénk tetszés.)

Major: Ugy van! Az egész javaslat erkölcstelenség! Hazafiatlanság!

Polónyi: Látni akarja, volt-e befolyásolás itt?

Rakovszky: Cimboraság!

Polónyi: Attól, hogy visszavonják-e a javaslatot, teszi függővé ama nézetét, vajjon tényleg új rendszer van-e? (Zajos tetszés a néppárton.) Rakovszky és társai dühösen verik a padot.) A választásnál el fogják mondani, hogy milyen vállalatot részesítenek adómentességben. A javaslatot módosítás végett visszautasítani kívánja. (Zajos éljenzés, taps a néppárton.)

Rakovszky: Vissza kell vonni! Vissza vele!

Hegedüs miniszter felől. (Nagy zaj a néppárton: Vonja vissza!)

Kubik: Vissza fogja vonni! Halljuk!

Hegedüs miniszter: Személyes kérdésben

gekről, a kik ide szoktak járni és hosszabb eszmecsere után abban állapodtak meg, hogy csokoládét fognak inni, kis csokoládét, melegen, habbal.

Habbal: ilyet még soha sem ittak odahaza! Türelmetlenül várták a csokoládét, az emberektől, akik a kávéházban voltak, féltek, velük nem mertek foglalkozni. — A kávéházban sokan voltak. A vendégek beszélgettek, kártyáztak, olvastak. A levegő sűrű volt és szürke, a kávé gőze, illata a füst szagával elégyedve ránehezkedett az emberekre, ráült a ruhákra. A két fiu mohón szívta be ezt az eddig ismeretlen levegőt, úgy érezték, hogy ez a füstös kávégőz férfiakká érleli őket. Valami szorongást érezték, valami elhagyatottságot, amint így ültek tétlenül a kávéházi zsongás közepete, szeretnék volna, ha a pincér testörként mindig mellettük maradna és hogy rémeiket elűzők, elhatározták, hogy olvasni fognak. Fekete odament a pincérhez, lapokat kért tőle, bölcs előrelátással nagyalakú lapokat, hogy legyen, ha kell, védőpajzsuk is.

A csokoládé is megérkezett. Cukros süteményt ettek hozzá, mindenikük két darabot dicsérték a kávéházat, hogy milyen finom hely, amelyben ily kitűnő cukorsütemény kapható: nem tudták, honnan is tudták volna, hogy éppen ez a sütemény jele a kávéház kisebb kaliberének.

Boldogok voltak, a csokoládét nagy és igaz gyönyörűséggel szürcsölték, beszélgetésük élénk-ké lett, az olvasást csak tetették. Különösen

Fekete, aki a lapja mögöl a pénztár felé kacsintott: egy szép, szemre való leány ült a kasszában és Feketének ez volt egyetlen vágya, hogy a pénztáros kisasszony viszszipillantson reá.

Egyszerre Blau nagyon elsápadt és reszkető ujjal mutatott az egyik sarokra:

— A matematika-tanár!

Fekete is megrázkódott. Mindketten a nagyformájú ujságaik mögé bujtak és lopva kandikáltak a lepedő mögöl a sarok felé. A mint hosszabban szemügyre vették a veszedelmes pontot, látták, hogy az a vendég csak hasonlít a professzorhoz, de nem ő. — hanem valami ismeretlen ur, a ki nagy közömbösen szürcsöli a kávéját és szívja a pipáját. Jól esett nekik ez a tévedés, a biztosság érzése felmelegítette őket, úgy képzelték, hogy ők minden napos alakjai ennek a kávéháznak és minden szabad idejüket itt töltik, ebben a kellemes, ebben a barátságos lokalitásban. A belemelelegedés vakmerökké tette őket. Fekete intett a pincérnek és — cigarettát kért. Mindketten rágyújtottak, az ujságot is letették és lassan-lassan annyira jutottak, hogy egyik-másik vendégnek már az arcába is néztek. Azon tanakodtak, hogy meddig illik a kávéházban maradniok. Blau azt ajánlotta, kérdezzék meg a pincértől, de Fekete jobb javaslattal állott elő. Egy urat mutatott, a ki a szomszédságban ült és a ki körülbelül ugyanakkor jött, mint ők. Ezt a vendéget vették mustárnak. Elhatározták, hogy akkor fognak eltávozni, amikor ez az ur

hagyja el a kávéházat. Így nem kellett a pincért annyira igénybe venniök, nem kellett annyit kérdeznöik és senki sem fogja észrevenni rajtuk hogy ujoncok a kávéházi világban.

Gazdag tervezgetéseik közepette Feketének szenzációs eszméje támadt. A pajtásával közölte; Blau Mór megdöbbsent a nagyszabásu eszmétől, de nem sikerült cimboráját az idea megvalósításáról lebeszélnie. Fekete otthagyta hűséges fegyvertársát és a pénztári emelvényhez közeledett: ez a csinos leány, aki a kasszában ült, az ő barátságos, melengető szemével nagy hatást tett Fekete Ignác gimnáziumi színvonalon álló szívére. Blau Mór félig irigyen, félig aggodalmasan nézte vállalkozó pajtását, aki a pénztári emelvény közelében nem mutatott annyi hidegvért, minő a döntő ütközetek előtt a nagy hadvezéreket jellemzi. A pénztári kirándulásról Fekete csak akkor tért vissza, amikor látta, hogy szomszédjuk a — zsinórmérték — távozik. Szerény alázatos kézzorítással bucsuzott a tündértől, és a szemét nem vette le róla mindaddig amíg az asztalukhoz nem ért. Azután elbeszélte Blaunak az udvarlás részleteit. A pénztárosnő derék, jó, aranyos leány, akit rossz sorsa vitt erre a szomorú foglalkozásra. Mostoha anyja van, nem tudott odahaza lenni, azért nézett utána. Mást nem talált, hát kávéházba ment. De jó és becsületes leány, neki mód felett tetszett és ha önálló ember volna, feleségül venné, hogy kirántsa ebből a eikornyás nyomoruságból. Arra kérte, hogy adjon neki találkozó, ha egyszer

csupán a dannum energensre és cesszum lubrere vonatkozólag ad felvilágosítást.

Szünet után

Rakovszky István: E tárgyalásnál két tétel érdekes. Az egyik az, hogy mennyire mulhatatlanul szükséges az inkompatibilitási törvény. Ha már meg lett volna, akkor ezt a javaslatot sem terjesztették volna elő. A másik az, hogy még nem látott itt olyan minisztert, a kit pártja annyira magára hagyott volna, mint Hegedüs Sándor minisztert. (Ellenmondás a jobboldalról.) Azt tartja, a mit Polónyi, hogy a minisztert félrevezették. Micsoda eljárás az, hogy a mikor a munkanélkülieknek munkát adni nem tudunk, akkor 200.000 forint adóengedményt adunk és 4 millió korona sápot egy gazdag vállalatnak. (Ellenmondás jobbról.) Meg akarja tudni, kik szavazzák ezt meg, azért határozati javaslatot nyújt be, a melyben a ház utasítsa a minisztert, hogy a javaslatot vonja vissza s a szükséges módosításokkal terjeszse vissza. Erre névszerinti szavazást is kér. (Tettség a néppárton.)

Hegedüs Sándor miniszter: A higgadt, tárgyilagossá érvelésekre válaszol. Ujabb adatokkal bizonyítja, hogy a hajózárok ujabb beosztásával kivitelünk erősen emelkedni fog, mert új külkereskedelmi összeköttetéseket szerzünk terményeink számára. Pichler tévesen magyarázta az egész szubvenciókérdést, mert az Adria az összes kikötött járatok teljesítéséért kapja a szubvenciót. Pichler a tarifakérdésben is erősen téved. Kimutatja Pichler e tévedéseit.

Kijelenti továbbá a miniszter, hogy nemcsak a hajók épségben tartására, de az Adria tarifáira is ellenőrzést fog gyakorolni. Az Adriának azért van szüksége adókedvezményre, mert külkereskedelmünk érdekében nagyobb befektetéseket kell tenni a hajók jókarban tartására és új hajók beszerzésére. A mostani szerződés mindenre előnyösebb az előzőnél. Kéri elfogadni. (Élénk helyeslés.)

Polónyi és Pichler polemikája után az elnök Rakovszky javaslatára névszerinti szavazást rendel el. Az „S” betűvel kezdik a szavazást. Rakovszky javaslatát 11 szóval 96 szavazat ellenében elvetik.

Az ülést holnap folytatják.

TÁVIRATOK.

A német trónörökös utazása.

Potsdam, április 19. *Frigyes Vilmos* trónörökös tegnap este ideérkezett.

A transzváli háború.

London, április 19. A Standardnak jelentik Fokvárosból 17-iki kelettel: Hiva-

talosan közlik, hogy a pestis terjed. Attól tartanak, hogy még sok megbetegedést eltitkolnak. Több lap azt jelenti Fokvárosból, hogy Port-Elisabethben is kiütött a pestis.

Fokváros, április 19. Az Onsland és South African Newa szerkesztőit pörbe fogták izgatás és angol csapatok megsértése miatt. A vádlottakat bűnösöknek nyilvánították. Az ítélet kihirdetését elhalasztották.

A kínai bonyadalom.

London, április 19. A Standardnak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel, hogy *Tuan* herceg és *Tungfusziang* Kanszuban van, a hol összeköttetésben állanak a tranzbalkáliai orosz hivatalnokokkal. Ugyanennek a lapnak jelentik Tiencinből tegnapi kelettel, hogy a szövetségesek katonai expedíciót készülnék küldeni Szinganfuba. Kína azalatt állítólag sok katonát toboroztat össze azzal a szándékkal, hogy az előnyomulást megakadályozza.

London, április 19. A lapok jelentése szerint Oroszország kijelentette, hogy hajlandó kártérítési követeléseit 10 millió font sterlingre leszállítani, ha Kína a nemrég visszautasított manduriai szerződést elfogadja és még néhány, a szibériai vassal összefüggő koncessziót tesz.

London, április 19. Itteni lapok jelentik Pekingből: A követek tegnapi értekezletükön elvben elfogadták a tábornokok tervét az erődök lerombolása, katonai őrállomások leteremtése és Kína fokozatos kiűritése tárgyában. Kína kiűritése Paotingfuban kezdődnek, hacsak a Paotingfuból most elinduló expedíció ellentállásra nem talál.

London, április 19. Itteni lapok jelentik Pekingből, hogy *Li-Hung-Csang* táviratilag kérte a császárt és Sanszi kormányzóját, hogy Csili határáról vonják vissza a kínai csapatokat.

szabad napja lesz, beszélgetni szeretne vele kissé, csak a hangját akarja hallani, csak a kartonruháskájában akar gyönyörködni. Es Blau Mórnak — becsületszó ellen elárulta, hogy Gizike a jövő vasárnap délelőtti 11 órára randevut adott neki, illetve megengedte, hogy ott, ahol lakik, a kapu előtt várjon rá.

Fizettek. Óvatosan hagyták el a kávéházat, sietve surrantak ki az ajtaján. Az utca — az ő nagy ellenségük — nem hozott árulót eléjük, noha a szép, tavaszi időben emberhulámokat ringatott a széles nagy ut. Szótalanul haladtak egymás mellett. Blau a matematika professzorára gondolt, akinek a doppelgängerje úgy rájuk ijesztett, Fekete ő rá gondolt: Gizikére, az első igazi nőre, akivel életében találkozott, mert eddig csak bakfisok játszottak emlékkönyv- és viellielchenszerepet nem tulságosan viharos életében. A tavaszi sejtés, a tavasz illata mindjobban kedvezett Gizikének és amire elváltak egymástól, a kis kávéházi pénztáros leány színes, nagy álommá, csodás alakká nőtt Fekete Ignác szívében.

A legközelebbi vasárnapon megint együtt voltak. Már féltizenegykor foglaltak tét a ház előtt, amelyen Gizike lakott. Fekete elhozta Blaut is a találkozóra, aki minden áron be akart mutatkozni. Viszont Feketének jól esett, hogy nincsen egyedül és hogyha valami nagy veszedelemben kerülnek: megosztóznak benne. Az utca szörnyen bántotta őket, minden ember csak rájuk nézett, csak rájuk ügyelt. Egyszer-mászor, ha valami nagyon éles pillan-

tással találkoztak, már-már megakarják mondani, hogy ők nem várnak semmiféle leányra, nem keresnek semmiféle kalandot. Kifogásokat főztek ki, arra az esetre, ha valami rokonuk vagy ismerősük jön arra. Tizenegy órákor egy tanulóársuk szólította meg őket. Ennek, a nélkül, hogy kérdezett volna valamit, mindjárt azt mondták, hogy Feketének egy rokonára várnak, aki egy érdekes történeti munkát fog neki a lakásán mutatni. Szívük türelmetlenül dobogott, amikor a kollega hosszabb beszédbe elegyedett velük és boldogok voltak, amikor negyedtizenkettőkor végre elhagyta őket. Egy félóra telt el még kínos várakozással, amikor Fekete egyszerre csak ruhasuhogást hallott. A kapu közelébe vonultak és Gizike csakugyan kilépett a kapun, hangosan nevetve, vidáman beszélgetve — egy komoly, meglevő ural. Gizike nem is vette őket észre, az ur pillantása azonban rájuk esett és Gizike kísérete nagyon csodálkozott, hogy két tanítványa miért áll előtte sorfalat — az életnek ilyen derűs pillanatában.

Fekete Ignác és Blau Mór, akik már gyakran szemben állottak a matematika professzorával, még soha ilyen sápadtak nem voltak, mint ezen a találkozón. Feketével forgott a föld, szívét a bu tépte, a féltés hasogatta. Leverten távoztak a csatamezőről és sohasem érezték annyira, mint a kudarc e perceiben, hogy milyen szomorú egy gimnáziumi tanuló-
nak az élete.

Meggyilkolt földbirtokos.

(Halál az országúton.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 19.

Röviden már megirtuk tegnap, hogy *Dózsa Domokos ajtoni földbirtokos* tegnap reggel meggyilkolva találták az ajtoni erdőben. Kolozsvári tudósítónk ez ügyben ma a következő részleteket jelenti:

A bünesetről, *Hankó Károly* főszolgabírónak, a jelentést maga a birtokos kocsisa tette meg. A főszolgabíró azonnal jelentést tett a gyilkosságról *Dániel Lajos dr. ügyésznek* a további intézkedések megtétele végett. Az ügyészség részéről: *Gócs Jenő* vizsgálóbíró és *Jeney Aladár* alügyész tegnap délután 1 órákor indultak el a Kolozsvártól két-három órányira fekvő Ajton községbe, a nyomozás megindítása végéig.

A gyilkosság a kocsis állítása szerint úgy történt, hogy reggel, mikor *Dózsa Domokos* az ajtoni erdőn át Kolozsvárra igyekezett, hátulról három ember megtámadta és leütötte. A megtámadott földbirtokosnak ideje sem volt a védekezésre, olyan váratlanul jött a támadás. Mikor a szomszéd községbeli emberek az erdei úton a tett színhelyéhez értek, vérfagyasztó látvány tárult szemük elé. Az úton keresztbe ott feküdt véres koponyával, betört halántékkal, megmerevedett szemekkel *Dózsa Domokos*, kit a község apraja-nagyja mint zordon természetű, indulatos embert ismert.

Épen ezért nem tartják lehetetlennek, hogy a gyilkosságot a községbeli emberek bosszúja idézte elő, kikkel *Dózsa Domokos* állandóan ellenséges vi zonyban állott. Ma délelőtt is több peres tárgyalása lett volna a kolozsvári vidéki járásbírósnál Ajton községbeli emberekkel s akkor érte utól a gyilkos kezek bosszúja, mikor a perek elintézése végett Kolozsvár felé tartott.

Dr. Dániel Lajos kir. ügyész egyébként intézkedett arra nézve is, hogy a mai járásbírósi tárgyalásra megidézett alperesek, továbbá *Dózsa Domokos* kocsisa és cselédsége, a menyinyben a tettesek kézre nem kerültek volna, a gyilkosság felderítése érdekében kihallgatásának.

A kocsist még a délelőtt vallatásra fogták még egyszer. Eleinte konokul megmaradt első vallomása mellett, de midőn kérdést intéztek hozzá, hogy miképpen jutott oly hamar Kolozsvárra, zavarba jött, nagyfokú megindultság vett rajta erőt s végre a következőket vallotta:

Gazdáját az ajtoni erdőben támadták meg és pedig hátulról leütötték. *Dózsa* ekkor kibukolt a kocsiból az utra. Ő rémültében a lovak közé csapott s behajtott Kolozsvárra.

Arra vonatkozólag, hogy a gyilkosokat ismeri-e, nem akart vallani. Hosszas faggatás után megnevezett két embert. Ezek nevét azonban az ügyészség — a vizsgálat érdekében — nagy titokban tartja.

A kocsis kezén és ruháin — mint mondják — vérfoltokat találtak, a miknek eredetét nem tudja számon adni. Ez arra enged következtetni, hogy a kocsisnak is része lehetett a gyilkosságban.

Az eset többi részleteiről ez ideig mit sem lehet tudni, mivel az ügyészség kiküldöttei még a késő éjjeli órákban sem érkeztek vissza Kolozsvárra. A kihallgatásokat Ajtonban még tegnap délután megejtették.

A községbeli emberek körében *Dózsa* gyilkosságának híre nagy izgalmat keltett. Általános a meggyőződés, hogy *Dózsa* Ajton községbeli paraszt emberek gyilkolták meg.

Kolozsvár, április 19.

Dózsa gyilkosait két ajtoni parasztember személyében ma este *elfogták*. Mindkettő adósa volt Dózsának, a ki az adósság kifizetésére további halasztást nem adott nekik.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: New-York szépe, operette. (Páros bérlet.)

Vasárnap: Délután: A viceadmirális, operette. Este: A piros bugyelláris, népszimű. (Páratlan bérlet.)

Bródy Sándor „Fehér könyvei“

Az a bozontos haju, érdekes fejű író, az utolsó években a legelsők közé küzdötte fel magát, az ő erős naturalizmusával megírt munkáival. Nem kis feltűnést keltettek a múlt évben megjelent Fehér könyvei, melyekben egy-egy rövid időszak eseményeit erős lelkén át-sűrve filozófiával fűszerezve tárt elének.

Ha önnek tisztelt olvasó véletlenül dolga akadna Bródy Sándorral, természetesen a budapesti címűtár után indulva a lakásán keresné először is Bródy Sándort. Ennek azonban ugyancsak kevés hasznát venné, mert neki fölülte excentrikus természete van ami a lakásokat illeti. Eljár ugyan a lakására, de hetenként egyszer bizonytalan időben. Minden este máshol fekszik le: hol a Royalban, hol a Hungáriában, hol meg valami más szállóban és fölülte nehéz volna nyomára akadni, ha az Otthon körnek nem volna meg a rendes hajnali kártyaasztala, ahol ráakadhatni Bródyra.

A fehér könyvekre az idén új korszak következik. Egy hozzánk beküldött írás mondja, hogy Bródy Sándor ez évben hat darab Fehér könyvet ad ki. Erre a hat könyvre vonatkozólag Bródy a következőket írja:

„Az elsőnek a főtartalma: Jézus hazája, a zsidók országa. Elmegyek Palesztinába, és ott látom meg: mit lát egy modern író, a hitnek megszentelt földjén? A legszebb téma ami valaha a kezembe került; hogyan fog inspirálni, meglátja az olvasó is az író is.

A második könyv főképen Kleopatra szülőföldjével foglalkozik majd. Szomjuhozva vágyom a legnagyobb temperamentumu és legnagyobb szemű asszony szülőhazájába, mert úgy érzem: Egyiptom minden művésznak a Kanaánja. A harmadik — de lehet hogy a hatodik — könyv alkalmasint az indiai utról fog beszámolni. A csuda, az élet, a halál, a szerelem hármastitka vonz e földre, ahol az éjszákak ragyognak mint a mi nyári napjaink és a nappalok oly sejtelmesek, mint a holdas éjjeink.

A negyedik könyv javarésze már tisztán európai témának van szánva: a mi földrésznünk nagy színészeiről fog szólni. Az ötödik könyv dereka: egy velencei utmutató. Egy velencei guide keretében meg fogom írni, hogy lehet a művészetet megismerni és élvezni, voltaképpen egy kis forradalmár széptan lesz ez a munkám. Esztétika, de annyi bizonyos, hogy nem régi mód. A hatodik Fehér Könyvre hat tervem is van.

Még nem tudom: egy kicsiny, de igazi magyar falu életét fogom-e benne megrajzolni, vagy a legnagyobbnak, Budapestnek és a benne élő társaságnak a lélek és élettanát, ugynevezett társaságát ismertetem. Amde e terveim nem akadályoznak meg abban, hogy valami nagy, izgató vagy feltűnő esetről meg ne írjam, amit gondolok, még ha az nincs is harmóniában a könyvvel. Időközben hazatérek. De idegenben, olykor még függetlenebbül lehet megmondani a honi dolgokról az igazat. A Fehér Könyv formára, terjedelmére nézve olyan lesz, mint eddig. Olykor egy-egy ívvel vagy képpel több.

Ezt mondja Bródy Sándor a jövő Fehér Könyveiről. Valami megfoghatatlan érdeklődés szállja meg az embert ennyi szép ígért áttára. Es Bródy Sándor meg fogja írni eze-

ket a témákat, az ő excentrikus lelkével, melylyel megrázó tragikumot, vagy édes tündéreképeket lát és melyeket az ő egyszerű, természetes stílusával közönyösen vet oda az olvasónak, bizva a maga egyéni sajátságában, mely önkéntelen megragadja az olvasót.

Sz.—b.—i.

„A Gyurkovics leányok huncutkodási annyi idők után sem vesztették el érdekességüket és ma is szépszámú közönség szórakozott rajtuk. A szereposztás ma más, mint ezelőtt; ez a változás azonban igen előnyösnek mutatkozott, amennyiben Tomcsányi Russi mint Mici minden tekintetben kiváló alakítást nyújtott. Az ő felfogása más, mint *Pintérné*, vagy mint *Turcsányi*, de az összbenyomás kedvező és nagy mértékben kedves. Tomcsányit sokat tapsolták és az első felvonás végén szép csokorral lepték meg tisztelői. A többi szereplők régi ismerőseink, kik mindannyian nagy iparkodással járultak az est sikeréhez.

* **Newyork szépe** holnap este érdekes szerepváltozással kerül színre. A cím szereplő *Mányai Aranka* lesz, kinek szép hangjával a dallamok teljesen érvényesülnek. Az erénycsőszök elnöke ezúttal Fenyéri helyett *Polgár* lesz, míg Corát Parlagi után *Tomcsányi Russi* fogja énekelni és táncolni. Hegyesi szerepét *Szöke Sándor* vette át. A többi szereplők *Felhő Rózsival* az élükön, a régiiek. A második felvonás harmadik képében *Sigmund* és *Hegyi Kornél* eljárják balleltáncukat.

* **Hegyesi Mari vendégszereplése.** *Hegyesi Mari* táviratilag értesítette ma Leszkay igazgatót, hogy már teljesen egészséges s így az elmaradt vendégszereplést a jövő héten megtarthatja. Ennek folytán a művezetőség elhatározta, hogy hétfőn *Stuart Mária*, kedden pedig a *Lovodi árva* kerül színre a vendégművésznővel. Mindkét előadás bérletben lesz.

* **A viceadmirális délután.** Millöcker népszerűvé vált operettje vasárnap kerül először színre fél helyárrakkal. Mindugyanazok a szereplők lesznek mint a legutóbbi esti előadáson, csak Hegyesi helyett *Polgár Sándor* játssza *Mirabolante* grófot. A két leánya *Felhő* és *Tomcsányi*, *Gilda Mányai Aranka*.

* **R. Réthy Laura** asszony, az aradi színház társulat volt primadonnája tegnap a budapesti operában próbát énekelt. *Carmen*-ben lépett fel s mint a fővárosi sajtó konstatálja, igen szép sikert adatott. A *B. H.* többek közt ezt írja róla:

Olyan tulajdonságokkal felvértezve lépett az Opera színpadára, melyek ezeken a deszkákon fölülte ritkák lévén, kétszeresen értékesek. Először is remekül ejti ki a magyar szöveget, minden szavát megérteni. Másodszor könnyedén, elevenen és természetesen játszik, játéka ment minden operai sablontól. Az operett-színvadi közvetlen előadás-móddra, fesztelen drámai tónusa, üde szellőként csapkodott végig az Opera kissé füledt levegőjén. Az alakítás drámai részében jól esett a formalizmus mellőzése, a zenei részben néha éreztük a komoly, formalisztikus művészet hiányát. *Réthy Laura* hangvétele itt-ott még operettes, a frázisok beosztása, az ének dinamikája elárulta, hogy a művésznőnek még szokatlan a stílus. Ez azonban olyan fogyatékoság, melynek néhány heti gyakorlat és figyelmes, gondosan vezetett tanulmány minden időkre véget vethet. *Réthy Laurát* drámai kaliberű, kivált a magas regiszterben fényes hangja az Opera színpadára utálja, hol már első fellépte alkalmával is általános, nagy sikere volt.

Az egyetlen ujság, mely az általános elismerésbe dissonans hangokat kever, a *M. H.* Érdekesnek tartjuk reprodukálni ezt az ellentétes kritikát is:

Hát igazán oly jól megy a dolga az operai igazgatójának — úgy mond a *M. H.* — hogy a jégre megy táncolni? Mert másnak nem minősíthetjük azt az — enyhén szólva — merészséget, a mely a mai *Carmen* előadásban megnyilvánult. Minek nézik a fővárosi közönséget? Azt hiszik igazán, hogy annak a néhány embernek, aki még csökönyösen jár az operába, fát lehet a hátán vágni? Művé-

szietlenség, zavarosság, bántó összevisszaság dolgában mintaelőadás volt ez a mai és ha a helytak tényleg tudomást nyernek a földön történekről, úgy az ügyesség sirháborítás címén vádat emelhet operánk ellen, mert ezt Bizet nem tartotta ki nyugodtan. Mindenekelőtt miféle vicc volt az, hogy egy derék operetteénekesnővel, aki körülbelül tizenöt éve igen használható tagja a vidéki színpadoknak, énekelte a címszerepet? Vagy talán a *Réthy Laura* vendégszereplése a magyar művészet támogatásának rubrikájába tartozik? Minden józan ember keresztül lát a szítán. Ez a komoly magyar művészet lejáratására irányuló merénylet. Az operában más mértékkel mérnek, mint a népszínházban. Ezt mindenki tudja, csak az igazgató nem stb.

* **Piros bugyelláris.** Vasárnap este ez a régi jó népszimű kerül színre a két főszerepben *Mányai Arankával* és *Arkosi Vilmossal*. A többi szerep is kiváló jó kézbe jutott. Részt vesznek az előadásban *Bács*, *Komlósi Ilonka*, *Szöke Sándor*, *Mezei Péter*, *Szadai*, *Fenyéri*, *Tolnainé* és *Kalocsa Róza*.

* **Magyar színház Berlinben.** Megírtuk, hogy a budapesti Nemzeti színház művészeit egy perlini színházigazgató vendégszereplésre kérte fel és hogy *Beöthy* igazgató azt egyelőre nem utasította vissza. Már hetek óta függőben van a kérdés, hogy *Jászay Mari* és a többi elsőrangú színész bemutatkozik-e a berlini publikumnak. Mint egy mai táviratunk jelenti, a Nemzeti színház berlini vendégszereplése anyagi okok miatt elmarad. *Beöthy* igazgató leveiben értesítette róla a berlini színházigazgatót, aki ennek következtében személyesen jött a fővárosba, hogy megegyezésre juthasson. Ez azonban nem sikerülvén, a „Vigszínháznál“ próbáit szerencsét *Brahm Ottó* dr. a Deutsches Theater igazgatója, még pedig jó eredménnyel. A Vigszínházzal ugyanis ma megkötötte a szerződést, melynek értelmében a Vigszínház művészei július elsejétől tizedikéig, a berlini Deutsches Theaterben fognak vendégszerepleni.

Távirat Ferdinánd fejedelemért.

Szófia, április 19. A bolgár kormány táviratilag kérte fel a Rivireán üdülő fejedelmet, hogy azonnal térjen haza, mert *rendkívül komoly* események készülődnek Bulgáriában.

Valami igen komoly és fölülte veszedelmes dolgok készülődnek Bulgáriában, mondja a fenti távirat, és nekünk nincs okunk kételkedni benne. A Balkánon ez nem ujság és különösen annak nem, aki a többi balkánbeli államok csalafintaságát figyelemmel kíséri.

Ferdinánd fejedelem bizonyára siet hazafelé, hogy ha még lehetséges, elejét vegye a „komoly események“-nek. Hogy ezek miben állhatnak, nem valami nehéz kitalálni.

Az utóbbi napokban fenyegető hírek szál-lingóztak ki Törökországból, és e hírek főleg az apró balkán-államokra nézve voltak fenyegető színezetűek. A bolgár kormány meg is szeppent egy kissé, mert fölülte valószínűnek látszik, hogy Bulgáriában nem megy minden úgy, ahogy a tisztességes politikai szabályok megkívánják. A szófiai kormány elküldte tegnap a szófiai török biztost és *Bahmetyev* szófiai orosz diplomáciai követet Konstantinápolyba, hogy jelentést tegyenek a bulgáriai helyzetről a szultánnak és *Szinovjev* orosz nagykövetnek.

A bécsi diplomáciai ügyvivőség körül is gyanus a levegő. Történekről ott is a napokban egynémely változások és azt rebesgették, hogy Bulgária föloszlani szándékozik bécsi képviselőt, de amint később kintűnt, csupán az ügyvivők változtak, maga a képviselő pedig megmarad épségben, úgy, amint van.

Karavelov bolgár miniszterelnök tehát óriási agilitást fejt ki a külügyek rendezése körül, ami föltétlenül arra enged következtetni hogy a határon túlról fujnak a kellemetlen szelek.

Törökország már évek óta rossz szemmel nézi Bulgária viselkedését, mert az — Szerbia példájára — inkább vonzódik az orosz, amint a török fenhatóság felé. Nagyon természetellenesnek ezt nem lehet tartani, mert míg a török passzív szerepet játszik a világhatalmak nagy koncertjében, addig az orosz ugyancsak kiveszi a maga részét úgy a cintányérból, mint a nagy dobból.

A török szultán tehát elhatározta, hogy észre teríti Bulgáriát is, Romániát is, Montenegro-t is. Hogy milyen eszközökkel, az még egyelőre kétséges, de valószínű, hogy nem kedveskedéssel, hízélgéssel, mert ilyen esetben a „komoly események”-nek nem volna szerepük a játéokban.

Azért kell hamarjában hazahívni a fejedelmet, tanácskozni az orosz nagykövettel, a bécsi ügyvivőségben pedig személy változásokat létesíteni.

A balkánon különben nemsokára általános restaurációk várhatók.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az „aradi zsidó koma és Gemiluth Cheszed egylet” vasárnap, e hó 21-én délután 5 órakor az izr. hitközség tanácstermében rendes választmányi ülést tart.

(*) A Testvériség-asztaltársaság közgyűlése. Az „Aradi testvériség jótékony célú asztaltársaság” április hó 21-én, vasárnap d. u. 2 órakor hivatalos helyiségében (Szabó Pista vendéglőjében, Kelemen-tér, utjerem-utca sarkán) rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagokat meghívja az Elnökség.

(*) A „Kossuth Lajos” betegsegélyző és temetkezési egylet április hó 21-én vasárnap délután 3 órakor saját helyiségében (Szt.-Pál-utca 7. szám I. emelet) rendes választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat ezuton is meghívja az Elnökség.

(*) Az Erzsébet jótékony asztaltársaság szombaton este a Mirtl-féle vendéglőben rendes heti értekezletet tart, melyre ez uton is meghívja a t. tagokat az elnökség.

(*) A radnai kaszinó-egylet a jövő hó 5-én ünnepélyesen megnyitja ujonnan épített, és a modern követelményeknek teljesen megfelelő teke pályáját, mely alkalommal férfi és női verseny kuglizást rendez, melyet este tánc követ. A kaszinói épület helyiségében. Ez már a második mulatságos összejövetel lesz a kaszinói egyesület új helyiségében, mely az előbbiekhöz hasonlóval jó sikerrel biztat, mert már most a mulatság iránt úgy Radnán mint Lipán nagy érdeklődés mutatkozik.

Budapest magyar.

(A főváros nemzetiségi viszonyai.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, április 19.

A fővárosi statisztikai hivatal igazgatója, Kőrösy József dr., Halmos János polgármesternek jelentést tett a főváros nemzetiségi állapotairól. Ez a jelentés meglepéssel emeli ki azt az öröndetes tényt, hogy Budapest főváros immár tisztán magyar városnak tekinthető; amennyiben a lakosságnak nem kevesebb, mint négyötöd része magyar nemzetiségű.

Husz évvel ezelőtt midőn a nemzetiség első ízben vétetett fel, a magyarság számereje alig tett többet fele részénél, tudniillik 57 százalékot, tiz évvel ezelőtt már kétharmad részét, tudniillik 67 százalékot, jelenleg pedig 80 százalékot.

A németiség számereje husz évvel ezelőtt a lakosságnak egyharmadrészt, tiz évvel rá közel egy negyedrészét, — ma egy hetedrészét teszi,

míg a tótság e husz év alatt hat százalékról 34 százalékra fogyott.

A polgári lakosságnak nemzetiség szerinti eloszlása ugyanis a következő:

magyar	559,965	vagyis	a lakosságnak	79.6%-a
német	98.515	"	"	14.0 "
tót	24.091	"	"	3.4 "
egyéb	20.877	"	"	3.0 "

Igy tehát az utolsó évtizedben a szaporodás

a magyaroknál: 71.5 százalékot, vagyis 233,432 lelket, egyéb nemzetiségeknél: 19.7 százalékot, vagyis 3,438 lelket;

fogyott ellenben:

a tótság 11.2%-kal, vagyis 3,035 lélekkel. a németiség 14.8%-kal, vagyis 17,058 lélekkel.

Az egyes kerületek közt legmagyarabb a Belváros 85 százalékkal, majdnem ugyanazon a fokon áll az Erzsébetváros, Józsefváros, Ferencváros és Terézváros is. Leggyengébb a magyarság Ó-Budán, a hol ugyanis annak számereje csak 54.5 százalékot tesz. A budai kerületek jóval németebbek, mint a pestiek, a mennyiben a németiség számereje az első kerületben 22 százalékot, a második kerületben 28 százalékot, Ó-Budán 37 százalékot tesz, mely utóbbi kerület egyuttal a főváros legnémetebbjének tekintendő. A pesti kerületekben ellenben a németiség számereje 10—12 százalék közt ingadozik.

A király Budapesten.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 19.

Ma kora reggel a budapesti nyugati pályaudvar környéke nagy ur érkezését jelezte. Királyát várta a főváros polgársága, ki hosszú idő után ismét visszajött magyar székvárosába, hű magyarjai közé.

A vonat megérkezése előtt 10 perckor jelezték, hogy közeledik a királyt hozó vonat. Márkus József főpolgármester, Rudnay Béla főkapitány diszmagyarban várták az érkező királyt. Ott volt még Darócy állomásfőnök. A rendre kevés számú rendőrrel Kolossa Géza felügyelő ügyelt.

Ponthan 5 óra 40 perckor állt meg a királyi váróterem előtt a Bécs felől jövő vonat, amelyet Ludvigh, a M. A. V. elnöke és Détsey üzletvezető vezettek.

A király fiatalos könnyedséggel szállott le a vonatról, s valóban ruganyos léptekkel haladt Ludvigh felé. Meleg szavakkal megköszönte neki fáradtságát.

A király erre a főpolgármesterhez fordult s így szólt:

— Örülök, hogy ismét Budapestre jöhöttem.

Azután Rudnay főkapitányhoz fordult. Majd szalutálással köszönt s Paar gróf hadsegédétől követve, csukott kocsiba szállt. A Váci-köruton, Arany János, Ferenc József-tér s Lánchidon keresztül a várba hajtatott a király s kísérete.

Az uton több helyen megéljenezték ő Felségét s ő mindig szives szalutálással viszonzta a szivekből megnyilatkozó üdvözlést.

A felséggel jöttek Paar Ede gróf főhadsegéd, Bolfras hadsegéd, Lichtenstein herceg első főudvarmester, Höhnel korvett kapitány szárnysegéd, Hönig osztályfőnök, Kerczel dr. udvari orvos s a kabinetiroda tisztviselői. A király a várba 6 óra után pár perccel érkezett meg, ahol Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy Loebenstein szertartás igazgató, Kanter Károly apát udvari plébános és Gahlé várkapitány fogadták.

Az uralkodó szívélyesen fogadta a fogadá-

sára megjelenteket s nyomban lakosztályába vonult.

Délután két órakor kihajtatott a király a nyugati pályaudvarra, hol személyesen fogadta a Kis-Tapolcsányból érkező Gizella főhercegnőt. A főhercegnőt a király többször megölelte és megcsókolta majd kocsiba ült vele s együtt hajtottak a budai várba.

Pár napig élénk lesz most a budai vár s élénk az egész főváros, mert a király budapesti tartózkodása nekünk mindig örömmépet jelent.

TANÜGY.

(—) Tanítóiból tanár. Nagyérdekességű határozatot hozott nemrégiben a kulturminiszter a tanítók erkölcsi és anyagi érdekeinek védelmére. A miniszter ugyanis legutóbb a gyakorlóiskolai tanítók közül segédtanárokat is nevezett ki 1600 korona fizetéssel. Ezekből a segédtanárokból, ha a kiegészítő vizsgát leteszik, esetleg rendes tanárok is lesznek, de mindenesetre fokozatosan előlépnek a 2000 koronás fizetésbe, sőt további kellő vizsgálat esetén elérhetik a 2400 koronás fizetést is. A tanítók bizonyára méltányolni fogják ezt az üdvös ujitást, melyel elég tekintélyes anyagi előny is jár.

(—) Állami iskola Csermőn. Csermő község képviselőtestülete e hó 17-én népes gyűlést tartott, melyen az új állami iskola ügyét élyen érdeklődés mellett tárgyalták. Arról van ugyan szó, hogy az állam fölállítja az iskolát, ha a község megveszi a Bánhidý-féle kastélyt, melyet célszerű átalakítással két tanterem és tanítói lakásul lehetne használni. A vételár 10000 frt lenne, melynek törlesztésére a miniszter körülbelül 700 frt évi összeget bocsátana a község rendelkezésére s így világos, hogy az 10000 frtot kölcsönvevő községet semminemű teher nem nyomná. A képviselőtestület meg is bizta az előjáróságot a kölcsön felvételével s így a jövő tanévben már valószínűleg megnyílik az új állami iskola, minek következtében száznál több magyar tanköteles (de ez idő szerint iskola nélkül növekedő) gyermek közül 60—70 iskolához jut.

(—) Méhészeti előadások Radnán. Fonyó Miklós méhészeti tanár e hó 22-én Mária-Radnára érkezik, hol több napon át méhészeti előadást fog tartani, a méhészet terjesztése és a méz szakszerű termelésének ismertetésére.

Ő nagysága hittant tanul.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, április 19.

A Lipótvárosban és egy előkelő színház kuliszái mögött pikáns históriát suttognak most a csipős nyelvek, amelynek hősei egy lipótvárosi szép asszony és egy Don Juani hajlamairól ismert színész, aki a világot jelentő deszkákön épügy, mint a szalonok parkettjén, a hősszerelmezt szokta játszani.

A história nem annyira mulatságos, mint tragikus s a hősszerelmes színészre, úgy lehet még komoly veszedelmeket is zudithat.

A farsang idején történt, hogy egy ur ember feleségül vett egy lipótvárosi gazdag fiatal leányt.

Az ur katolikus volt, a leány zsidó. Hogy a házasság létrejöhessen, a leány áttért a katolikus vallásra.

A fiatal pár ezután nászutra indult. Jártak Velencében, sétáltak a nizzai Promenade des Anglais platánjai alatt s játsztak a montecarlói játék-asztalon rouge et noire-t. — Aztán visszajöttek. Ez a múlt hónap közepe táján történt.

A Faubourg Saint Leopold egyik legkevesebbé zajos utcájában már készen várta a boldog fiatalokat az elegánsan berendezett, pazar diszitósú lakosztály. Fészket vertek.

És itt következik a sorsfordulat.

A fiatal menyecske ugyanis egyre panaszkodott az urának, hogy ő, bár áttért a katolikus vallásra, nem ismeri még e hit ágazatait stb. stb. Pedig, ha már keresztény lett, jó keresztény is akar lenni, gondoskodjék az ur tehát, hogy megismerkedjék a katolikus vallás hittételeivel, dogmaival.

Annál is inkább, mert őneki, már mint az urának, kanonok nagybátyja van, aki nem sokára látogatását ígerte s ő — a megtért asszony — nem akar szégyent vallani a pap nagybácsi előtt.

— Hát mit csináljak? — mordult föl bosszusan a férj, akit nagyon bántott, hogy a felesége a mézeshetek alatt ilyen komoly dolgokra gondol.

— Hivassunk egy papot, aki vallástani órákat ad.

A férj vállát vont a sarkon fordult.

— Csináljon, a mit akar! — mondta kesernyésen. — A nagybácsi bizonyára nagyon meglesz elégedve.

És ezzel az ügy el volt intézve.

Ettől kezdve az előkelő lipótvárosi palotába minden délután föllátogatott egy fiatal pap. A férj természetesen mindig elszökött hazulról, valahányszor a praeceptor jött s valahol a klubjában ölte az időt.

Két hétig folyt atantítás.

Egy lecke óra alatt éppen — megérkezett a kanonok nagybácsi.

A férj fogadta, aki ez alkalommal még nem ért rá elszökni hazulról.

A derék férj mosolyogva beszélte el most a pap nagybácsinak a felesége vallásos buzgalmát és bekérette az asszonyt, meg a leckeadó fiatal papot is a szalonba.

Nagy volt az öröm.

A kanonokok nagybácsi jószágon vallatta az asszonyt, hogy mennyire ment már új hitének ismeretében, de nagy volt a csodálkozása, amikor az asszony szörnyű zavart és tájékozatlan feleleteit hallotta.

Most a leckeadó paphoz fordult a kanonok nagybácsi. Vallási dolgokról beszélt vele, de a fiatal pap olyan bolond válaszokat adott, hogy a kanonok egyre idegesebb lett. A helyzet már türehetlenné vált. A kanonok egyre fakadt, míg végre a fiatal pap hirtelen, se szó, se beszéd, föluggrott a székéről és kirohant a teremből.

Eddig a történet.

Másnap egy előkelő színház hősszerelmes színésze megverekedett a lipótvárosi áttért fiatal menyecske férjével s az asszony, meg a férj szétváltak.

HIREK.

— **A román királyi pár Abbáziában.** Károly román király és neje f. hó 26-ikán Budapesten át több heti tartózkodásra Abbáziába utaznak, ahol a Villa Angiolinában rendeztek be számukra lakást.

— **Az új menetrend.** Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága ma bocsátotta ki a nyári menetrendet, a mely f. évi május hó 1-ével lép életbe. Ennek értelmében a közlekedés a következőképp történik:

Az arad-szegedi vonalon a reggeli vegyesvonat 7:12, a délutáni személyvonat 4:09 perckor indul Aradról és Szegedre érkezik d. e. 11:36, illetve este 8:30 perckor. Visszafelé Szegedről indul reggel 4:02 és d. u. 2:17-kor, Aradra érkezik reggel 8:38 és 7:06-kor. Ezenfelül Mezőhegyes és Szeged közt még egy személyvonat közlekedik, a mely reggel 7:10-kor indul és d. e. 9:35-kor érkezik meg, visszafelé Szegedről indul este 6:29-kor és Mezőhegyesre érkezik 8:41-kor.

Az aradi-brádi vonalon Aradról a személyvonatok indulnak reggel 6:25 és délután 5:20-kor, a vegyesvonat délután 12:06-kor, Brádra érkezik déli 12:24-kor és este 7:40-kor. (A délutáni személyvonat csak Borossebesig közlekedik, hova este 8:33-kor érkezik meg.) Visszafelé Borossebesről indul reggel 4:57-kor, Brádról d. u. 1:18-kor és reggel 3:38-kor. Aradra érkezik reggel 8:03-kor, este 6:56-kor és délelőtt 11 órakor.

A borosjenő-csermői vonalon Borosjenőről indul d. e. 8:55 és este 7:45-kor, Csermőre érkezik d. e. 9:45 és este 8:30-kor. Csermőről indul reggel 5-kor és d. u. 3:47-kor, Borosjenőre érkezik reggel 5:35 és d. u. 4:32-kor.

A mezőhegyes-kétegyházi vonalon Mezőhegyesről indul d. e. 9:02 és este 6:50-kor, Kétegyházára érkezik d. e. 10:56 és este 9:05-kor. Visszafelé Kétegyházáról indul reggel 5:18 és délután 3:04-kor, Mezőhegyesre érkezik reggel 6:52 és d. u. 5:25-kor.

Az ujsze-tanna-kétegyházi vonalon Ujsze-tannáról indul d. e. 8:15 és este 6:30-kor, érkezik d. e. 10:51 és este 9 órakor, visszafelé indul reggel 5:13 és d. u. 3:10-kor. Kétegyházára érkezik reggel 7:05 és d. u. 5:58-kor.

A borossebes-menyházi vonalon indul d. e. 9:48-kor, Menyházára érkezik d. e. 11:17-kor, visszafelé indul d. u. 2:18-kor, Borossebesre érkezik d. u. 3:45-kor.

A kovácsháza-csaba-közraktári vonalon Kovácsházáról indul reggel 4 és d. e. 9:40-kor, Csabára érkezik reggel 6:49 és déli 12:20-kor; visszafelé Csabáról indul d. u. 2:05 és 4 órakor, Kovácsházára érkezik d. u. 4:29 és este 6:41 órakor.

— **Halálra ítélt uralkodók.** New-Yorkban ma, mint onnét telegrafálják, egy nagy anarchista összeesküvő banda nyomára jött a rendőrség. A new-yorki rendőrség papirokat foglalt le, amelyekből kiviláglik, hogy szervezett összeesküvés volt Vilmos német császár, II. Miklós orosz cár, az olasz király és királyné és a turini gróf ellen a végből, hogy merényletet kövessenek el a fentirt uralkodók élete ellen. Az összeesküvés központja Pattersonban van, ahonnan tényleg küldtek is már ki Berlinbe emisszáriust a császár meggyilkolására, akit azonban a berlini rendőrség letartóztatott. — Az illető az instrukciókat Pattersonban kapta.

— **Huszártisztek távlovaglása.** A szegedi első honvéd-lovasdandár lovaglótanfolyamának hallgatói, ma, pénteken reggel érdekes távlovaglásra indultak. Az ut végcélja Pécs. A huszártisztek lóháton teszik meg az utat úgy oda, mint vissza. Pihenőt Szabadkán, Zomborban és Baján tartanak. Két napig maradnak Pécsen, ahol az ottani 8. honvédhuszárezred tisztikara fogadja őket. Két napi pihenő után indulnak vissza Szeged felé. Ekkor már más utat választanak s hosszabb kerülő után e hó 28-án érkeznek vissza Szegedre. A bravuros távlovaglásra, melyben néhány aradi honvédhuszártiszt is részt vesz, Fróreich-Szabó Ernő honvédhuszár-őrnagy a szegedi honvéd-lovasdandár lovaglótanfolyamának parancsnoka vezeti a huszártiszteket.

— **A makói polgármester fegyelmi-ügye.** A makóiak már nem győzik bevárni a polgármesterük, Széll György fegyelmi-ügyének befejezését, de nem győzik a városi hivatalokban sem a sok helyettesítést. Bőrösök Gergely városi képviselő a legközelebbi közgyűlésnek azt fogja indítványozni, hogy sürgessék meg a belügyminisztert a polgármester ellen folyamatban lévő fegyelmi vizsgálat befejezése végett.

— **Érdekes válópör.** A bécsi arisztokrata körökben érdekes válópör lefolyása képezi most a szóbeszéd tárgyát. Kinszky Rudolf gróf válópöre neje Vilcek Erzsébet grófné ellen nyert ma a budapesti kurián befejezést. Ma hirdették ki a kuriai ítéletet, a mely szerint a grófnának a válás ellen beadott összes kifogásait eluta-

sítják s a házasságot jogerősen elváltatják. Az érdekes válópörnek pikáns háttere van. Az osztrák fővárosban ugyanis köztudomású dolog, hogy a gróf Renard Máriát az ünnepelt bécsi művésznőt fogja most elvenni. Renard Mária egy év óta már visszavonult a színpadtól. Kinszky Rudolf gróf fivére Kinszky Jenő grófnak, ki szintén egy ismert művésznőnek: Pálmai Ilkának férje.

— **A miniszter és aradi járdák.** Odafönn a belügyminiszteriumban senki sem viseli szíven az aradi gyalogjárók sorsát. A város törvényhatósága még a múlt év november havi közgyűlésén elhatározta, hogy a befolyó köveztvám egy részét a gyalogjárók és városi csatornák létesítésére fordítja. E közgyűlési határozatot a miniszterhez terjesztették fel jóváhagyás végett, a honnan ma érkezett vissza az ügydarab a miniszter azon értesítésével, hogy a határozatot nem hagyja jóvá.

— **Uj apát.** A hivatalos lap közli, hogy a király Fraknói Vilmos arbei címzetes püspöknek és szentjobbi apátnak a legszentebb Üdvözítőről nevezett szegzárdi címzetes apátságról való lemondását tudomásul vevén, ugyanezen címzetes apátságot dr. Steinberger Ferenc nagyváradi latin szert. székeskáptalani kanonok és papnevelő intézeti igazgatónak adományozta.

— **A kilépett ipartestületi előjárók tiszteletére az aradi iparosok egy része társasvacsorát rendez holnap, szombaton este a Vass-vendéglő külön helyiségében.** A banketten egy teríték ára 1 korona 20 fillér.

— **Mért fogynak a diákok?** Mert fogynak, határozottan fogynak évről-évre. A makói főgimnázium növendékeinek száma egyre csökken s nem tudnak okára jönni a dolognak. Most elhatározták, hogy megkérik a minisztert efelől. Makó város képviselőtestületének e hóban tartandó közgyűlésén Báló Benedek városatyja olyan indítványt fog előterjeszteni, hogy intézzenek feliratot a kultusz miniszterhez annak kiderítése végett, hogy a főgimnázium növendékeinek száma évről-évre mi okból csökken? Mert a miniszter biztosan tudni fogja.

— **Felmentett gyilkos diáknő.** Bizonyára még élénk emlékezetében van olvasóinknak az a párisi eset, a melynek áldozata Zelleni. kisasszony a párisi egyetem egyik hallgatónője lett. Vera Gello egy szintén Párisban tanuló orosz diák kisasszony merényletet követett el Deschanel egyetemi tanár ellen, azon hiszemben, hogy ez volt az, a ki neki egykor Svájcba erköltestelen ajánlatot tett. A golyó azonban célt tévesztett s a tanár mellett haladó Zellenin kisasszonyt Vera Gello legjobb barátjánőjét érte, a ki pár heti kinlódás után a kórházban meg is halt. Zellenin kisasszony levelet hagyott hátra, a melyben az esküdtszékét kéri, hogy barátjánőjét ne büntessék meg, mert az ártatlan s becsület akarta megvédelmezni. Az esküdtszék kihallgatta Deschanel tanárt, ki azt vallotta, hogy 18 év óta nem járt Svájcban, így tehát a leányt onnan nem is ismerhette. Az esküdtszék a vád- és védbeszéd megkérdezése után visszavonult s Vera Gellót felmentette a gyilkosság vádjától és azonnal szabadlábra helyezte.

— **A ki jegy nélkül utazik.** Az Aradról Tóvis felé menő vonaton a jegyeket vizsgáló kalauz két utasra talált, kik jegy nélkül zónáztak. Minthogy magukat igazolni nem tudták, a kolozsvári állomáson le akarta tartóztatni őket. De a két fiatal ember közül csak az egyiket sikerült átadnia a rendőrnek, az idősebbik megugrott a kalauztól. A rendőrségnél vállaltóra fogták az utazót és kísült, hogy Günsberger Józsefnek hívják. Mázolónak mondta magát és jól ismert alakja a fővárosi rendőrségnek, úgy ő, mint testvérei, kik többen vannak és a rendőrség könyvében beiktatva áll fotográfiájuk. A bács-bodrogmegyei Csantavérről való, de megfordultak már az ország különböző vidékein. Günsberger József most Armin bátyjával utazgatott és zenélő órára gyűjtöttek részletlefizetéses vevőket. Lehet, hogy

sokakat rá is szedtek. De e mellett más foglalkozást is űztek. Pölszállva a vasutakra, utközben zsebmetsszéssel és tolvajlással foglalkoztak. Az elfogott Günsbergernél találtak is egy üres feltört bőröndöt, amelyről azonban nem akar adni felvilágosítást. Az ingyen zónázó Günsbergert, minthogy a katonasorozáson sem jelentkezett, rendőri fedezet alatt illetékeségi helyére fogja kísértetni a rendőrség.

— **Képsorsolás a tárlaton.** A kereskedelmi akadémia nagytermében, holnap délután 4 órakor tartják a „Tejkép tehennel“ című képsorsolását. A sorsjegyek ugyan nem keltek el mind, de a képet azért mindenestre megnyeri valaki, mert a sorsjegyeken egy passzus a következőképp hangzik:

A sorshuzásban csakis az eladott sorsjegyek számai vesznek részt. Az el nem adott sorsjegyek a lotto igazgatóság közbejöttével meg fognak semmisítettetni.

Vasárnap délután a polgármester jelenlétében hivatalosan ürekesztik a képtárlatot. A képvásárlókat ez uton kéri fel a tárlat rendezője, hogy hétfőn délután öt óráig névjegy ellenében, elvitethetik a vásárolt képeket.

— **Halálozás.** Ilencfalvi *Sárkány* Józsefnek a budapesti kir. ítélőtábla nyugalmazott alelnökének felesége született *Lits* Aloizia ma reggel életének 68-ik évében meghalt *Budapest*en.

— **Félt, hogy megőrül.** *Heinrich* Dezső dragojesti fiatal birtokos, mint megirtuk, tegnapelőtt Buziáson, ahol rendes lakása volt, szíven lőtte magát. Öccsénél, *Heinrich* Árpád dr. főszolgabírónál megvacsorázott, azután hazament és körülbelül éjfélig iratait rendezte, leveleket irt. Ejjéltájban még világosság látszott dolgozószobájából. Reggelre aztán a cseléd halva találta. A revolvert még kezében szorongatta. *Heinrich* Dezső régóta buskomor volt és bátyjának, *Nándornak* halála óta, akit pár hete temettek el *Budapest*en, állapota még rosszabbra fordult. Az orvosok állítása szerint hajnaltájban követte el az öngyilkosságot; a golyó átjárta szívet s azonnal megölte. Két levelet s egy elküldésre kész táviratot találtak az asztalán. A levelek egyike nejeének szól, a másik *Árpád* öccsének. Azt mondja a levelekben, hogy biztos jelei voltak arra, hogy *agylágyulás* környékezi és nem akar az örület martaléka lenni, inkább maga oltja ki életét. Az orvosok ezzel szemben fizikailag határozottan egészségesnek mondják, de nyilvánvaló, hogy buskomorsága vitte az öngyilkosságba. A távirat, amelyet *Árpád* öccse aláírásával látott el, Bécsben lakó anyósának, özvegy *Tatártzy* *Károlynénak* szól. — Csak ezt a pár szót tartalmazta: „*Jöjjen azonnal, Dezső súlyosan beteg, Árpád.*“ A szerencsétlen véget ért fiatal földbirtokos teljesen rendezett vagyoni viszonyok közt élt. Tragikus vége nagy gyászba döntötte a rokonságot. Egyik sógora *Van Royen* *Henrik*, budapesti hollandiai főkonzul. A temetés pénteken lesz Buziáson.

— **A budapesti egyetemi kör** tegnap este tartotta meg ezidei első közgyűlését. A tagok, a napirenden levő fontos tárgyakat tekintve, különösen nagy számmal jelentek meg. *Tahy* *Endre* elnök bejelentésére, a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta a kör bizottságának javaslatát, amely oda irányult, hogy *Császka* *György* kalocsai érseket, továbbá *pónori* *Tewrewk* *Emil* prorektort a kör disztagjává válassza meg és utasítja az elnököt, hogy azt a megválasztott új disztagoknak rövid időn belül tudomására hozza. A napirend legfontosabb tárgya volt az alap- és ügykezelési szabályok módosítása. Az egyetemi tanács ugyanis március elsején azzal a föltétellel adta vissza a körnek önrendelkezési jogát, ha a meglevő alap- és ügykezelési szabályokat módosítja és a kört újabb alapokra fekteti. Az új alapszabályok elkészítésével a bizottság az elnökséget bizta meg. A javaslatnak, amelyet a bizottság az április 17-én tartott ülésen elfogadott, az a

lényege, hogy a választás időpontját szeptemberről januárra tették át, a bizottság tagjainak mandátuma két évre szól, a műegyetemi hallgatók pedig az egyetemi körnek nem lehetnek tagjai. A januári választáson jogaikat csak azok gyakorolhatják, akik az előző félévben lefizették tagsági díjaikat, a választás a tagok számaránya szerint megosztva történik, úgy pedig, hogy minden 200 választó egy választási bizottságot kap. A közgyűlés ezt a javaslatot általánosságában és részleteiben egyhangulag elfogadta. A közgyűlés *Kétly* *Endre* indítványára végül elhatározta, hogy örömmel csatlakozik ahhoz a mozgalomhoz, amely az orosz diákok érdekében megindult és utasítja az elnökséget, hogy ebben az irányban érintkezék a nemzetközi diákszövetség elnökével, *Ludwig* *Rezsó*val és az összes ifjusági egyesületek elnökeivel.

— **A tisztelendő ur két tűz között.** Rendkívüli pikáns botrányról se hirt a *Gil Blas*. Párizs 16-ik kerületében lakik egy báróné, akit nagyon elhanyagol a férje. A báróné beleszeretett egy fiatal szerzetesbe, aki az idén a nagybajtban feltűnés keltő predikációkat tartott. A pap azonban mit sem akart tudni a bárónéról, akit rendkívül felizgatott a pap ellenállása; elhatározta, hogy minden áron meg fogja hódítani. A minap az erélyes papot arról értesítették, hogy a báróné nagy beteg és gyönni kíván. A pap, kötelességéhez híven, azonnal elindult a bárónéhoz, aki csakugyan ágyban feküdt, de a nagy szerelmen kívül egyéb baja nem volt. A pap nagy rémüléssel látta, hogy a bárónén csak annyi ruha van, mint amennyi kíván volt a paradicsomban mielőtt a kigyó kísértetbe ejtette. A pap azonnalláttat fordított a bárónénak, becsapta maga után az ajtót, s ment egyenesen a rendőrséghez, ahol a báróné ellen formális panaszt emelt — szemérem elleni kihágás miatt. A báróné, akit megidéztek a rendőrség elé, mindent beismert, de a védelmére felhozta azt is, hogy a pap csak álszenteskedik; korántsem olyan ártatlan, mint a minőnek feltűnteti magát, mert — három szeretője is van, akiket rendre meg is nevezett. A pap felháborodva titakozott a rágalom ellen, s kijelentette, hogy az illető hölgyek a báróné előtt olyan dolgokat dicsekedtek el, ami sohasom történt meg. Együttal panaszt emelt az illető hölgyek ellen is — rágalmozás miatt. A két pört együtt fogják tárgyalni a törvényszék előtt, s a tárgyalásról *Gil Blas* bő tudósítást ígér.

— **A bajai városháza.** Több fővárosi lapnak azon híre, hogy a bajai városháza dűledzőfélben van, nagy izgatottságot keltett Baján. A lapok egy kicsit túloztak; a városháza még nincs dűledező állapotban, hanem az megfelel a valóságnak, hogy a székház hátsó északi sarka, amely a barátok templomára, a *Latino*-*vics*-kastélyra és a takarékpénztár palotájára szögellik, folytonosan reped, úgy hogy az adópénztár és a könyvelői osztály tisztviselői abbéli aggodalmuknak adtak a polgármester előtt kifejezést, hogy itt veszélyben vannak és azért sürgették a városháza alapos kijavítását. A mérnöki hivatal egyelőre úgy akart a bajon segíteni, hogy a sarkon elhelyezett torony alá gerendákat rakatott és a rendes gerendázatot fölsavartatta. Ebben az ügyben ma rendkívüli tanácsülés volt, amelyben megvitatták a további teendőket és arra a határozatra jutottak, hogy állami szakértőket kérnek a városháza megvizsgálása céljából. Mióta a *Mészáros*-ház bedőlött, a bajai mérnöki hivatal valóságos ostromnak van kitéve; a legcsekélyebb falrepedés már úgy megijeszti az embereket, hogy fejnélkül futnak a mérnökséghez, hogy vizsgálja meg a házukat. Persze a legtöbb esetben semmi veszély nincs.

— **Öngyilkos sikkasztó.** Pár nappal ezelőtt megirtuk, hogy egy szegedi betegsegélyző pénztárban nagyobb szabású sikkasztásoknak jöttek nyomára. A sikkasztást, mint kiderült egy *Karg* *József* nevű pénztárnok követte el, aki már öt év óta kezeli az egyet. pénztárát és aki a letartóztatás elől idejekorán megszökött Szegedről. Mint *Budapest*ről táviratozza tudósítónk, ma délután a „*London*“ szállodában egy ember

öngyilkosságot követett el. A bejelentő lapra *Csiszár* *József* szegedi kereskedőnek írta magát, de mint később kiderült, az öngyilkos hamis nevet vallott be, és voltaképen azonos a szegedi betegsegélyző sikkasztópénztárnokával. Az öngyilkos holttestét a boncoló intézetbe szállították és értesítették a szegedi rendőrséget.

— **Az orosz tisztok házassága.** Szt.-Pétervárról távirják, hogy ott rendelet jelent meg, amely az orosz tisztok nősülését szabályozza. E szerint csak azon tisztoknak szabad nősülni, kik 25-ik életévüket betöltötték. A kaució letévése alól, azok a tisztok, kiknek évi fizetésük legalább 1200 rubel, fel vannak mentve.

— **Kilencven évesek házassága.** Romában a napokban egy nem egészen fiatal pár esküdtött egymásnak örök hűséget. A férfi *Antoano* *di Cosimo* és a nő *Tereza* *Violetta*, mindketten kilencven évesek s csak most jutott eszükbe, hogy frigyüket törvényesen is megáldassák. Az esküvő után a fiatal pár a szegények házába vonult, mert mindketten betegek már, s teljesen munkaképtelenek.

— **Örült a pályaudvaron.** Temesvárról táviratozzák: Az itteni pályaudvaron ma délután a lugosi vonatról egy intelligensnek látszó fiatalember szállt ki. A perronon izgatottan jött föl és alá és az utasok közt nagy rémületet okozott kiabálásával és hadonázásával. Az ügyeletes rendőrtiszt a rendőrségi szobába vitte, ahol mindinkább kitört rajta a téboly. Egyszerre zsebéből egy nagy kést rántott elő és elakarta vele vágni a nyakát. Nagy erőfeszítéssel tudták csak elvenni tőle a kést, s beszállítani a kórházba. Itt kitűnt, hogy *Feldmann* *Béla*nak hívják és Lugoson szabóüzlete van. *Feldmann* rövid idővel ezelőtt elhagyta a felesége s azóta mutatkozik rajta az örültség.

— **Kifosztott zálogház.** *Budapest*ről írják: A betörők miután a fővárosban elég jó szüretet csináltak, kimentek *Erzsébetfalvára* s ott kezdték meg működésüket, még pedig jó eredménnyel. Feltörték ugyanis a csendőrség jelentése szerint az ottani takarékpénztár zálogházát s onnan tömérdek arany és ezüstneműt magukkal vittek. Hogy mik a tárgyak, eddig megközelítőleg sem lehet tudni. A nyomozást ugy csendőrség, mint a rendőrség nagy erélyvel folytatja.

— **Agyonsújtotta a villám.** Szerbcsanáról jelentik lapunknak: Kedden délután öt és hat óra között itt óriási vihar dühöngött. A szél fákat csavart ki és néhány háznak a tetejét szakította le. Háromnegyed hat órakor *Wlasity* *Vince* házába beütött a villám, amelytől meggyult a ház. A házban akkor *Wlasity* neje volt otthon két gyermekével. Az egyik három éves leányt a villám megölte. A másik gyermeket is megütötte úgy, hogy azonnal összeesett. A megrémült anya segélykiáltására odafutott a falu népe s a tüzet oltották. A villámtól sújtott gyermekeket a községi orvos megvizsgálta s a leány gyermeknél már csak a halált konstatálhatta. A fiút sikerült eszméletre hozni, de életbenmaradásához nincs remény.

— **Akit tehene a kutba dob.** *Dobre* *György* *silingyiai* földmives a napokban, amidőn teheneit itatta a kutnál és a már felhuzott vedret leakarta ismét taszítani, egyik tehene szarvával meglökte és *Dobre* fejével a három öl mélységű kutba esett. Veje, ki a szobában volt, észrevette a történeteket s még idejekorán kimentette a kisebb sérüléseket szenvedett 63 éves öreg embert.

— **Élve a koporsóban.** Az olasz *Baianó* faluban borzaimas eset történt a napokban. *Saviano* állomásfőnök épp egy induló vonat mellett állt, mikor egyszerre csak eszméletlenül összeesett. Az előhívott orvos szívszélhűdést konstatált. Másnap koporsóba zárták *Savianót* s kivitték a temető halottas házába. A temetőre reggel felé nagy zajt hallott, mire körüljárta a temetőt, de semmi gyanusát nem vett észre. Alig tért azonban lakására, ismét szokatlan rémes zajt. majd utána egy tompa zuhanást

hallott, amitől annyira megijedt, hogy befutott a faluba segítségért. Mikor a segítség megérkezett, egyenesen a halottasházba tartottak, a hol borzalmas látvány tárult eléjük. A koporsó a földön feküdt, s a halott összevérezve, a kinszenvedés látható nyomaival feküdt pár lépésnyire a koporsótól. Nyilvánvaló volt, hogy az állomásfőnök csak tetszhalott volt s az éj folyamán eszméletre ébredt, de már szabadulni nem birt. Biztosan a koporsó födelét akarta fölfeszíteni s így zuhant a földre a koporsóval együtt. A szomorú ügyből kifolyólag a vizsgálatot megindították.

— Magyar név. *Deutsch Vilmos aradi* illetőségű ugyanottani lakos vezetéknevének „Darvas“-re kért átváltoztatását, a belügyminiszter megengedte. — A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy *Hermincki Lajos* aradi lakos vezetéknevét *Hegyi*-re magyarosítottan viselje.

— Angol kereskedő a boer háború ellen. A világ semelyik kereskedője sem ismer barátságot üzleti ügyekben; annál meglepőbb tehát, hogy a business tekintetében nagyon is rideg angolok közt oly kereskedő is akad, aki idealisztikus világnézetében elítéli a boer háborút. *Cadbury* nagyon jónevű londoni csokoládé- és kakaó-gyárosnál ugyanis hatvanezer font csokoládét és kakaót rendelt az angol hadügyminiszterium a délafrikai csataterén harcoló angol katonák részére. A nagykereskedő visszautasította a megrendelést. Azt mondta, hogy ő lelke mélyéből elítéli a háborút s nem hajlandó oly üzletbe belemenni, amely a harc vezetését megkönnyítheti. Nyílt levelet is tett közre, amelyben kijelenti, hogy a háború Jézus Krisztus tanai ellen van, ő pedig vallásos ember. Közfeltűnést kelt egész Angliában a *Cadbury*-cég viselkedése, és az angol sajtóban nem egy hang hallatszik, mely helyesli a nyílt és becsületes felfogást, amely a meggyőződést alárendeli az üzletnek.

— A jó alkalom ritka, épp ezért szükségesnek tartjuk felhívni a t. közönség figyelmét arra, hogy tegnap egy rendkívüli nagy alkalmi küldemény érkezett a legkülönbözőbb és legjobb minőségű bőr-árakból *Porter Vilmos* koronás áruházába Aradon, az *Andrássy*-téren, a *Központi* szálloda épületében. Dohánytárcák, szivar és cigaretta tárcák, toalettszobák, pénztárcák, női és férfi kiegészítők stb. roppant választékban kaphatók. Az árak feltűnően olcsók. Aki például ajándékot szándékozik venni, elegánsat és jót, olcsó árban, annak a legkitűnőbb alkalom most kínálkozik *Porter Vilmos* koronás áruházában.

— Vasut a *Mont-Blanca*. A svájciak már régen tették egyes magas, gyönyörű kilátást nyújtó hegycsúcsaikat hegyi vasutak építésével hozzáférhetőkké. A *Rigire*, a *Pilatusra*, a *Görner Gratra* stb.-re most már kényelmesen föl lehet jutni; hogy a *Jungfrau* tetejére felvezető vasut még nincs készen, főképpen a kezdeményező közbejött halálának tulajdonítható. A franciák utanozni akarván szomszédjaikat, a *Mont-Blanca* terveznek elektromos vasutat. A vasut az *Arve*-völgyéből indulna ki, *Les Houchestól* kezdve alagutban vezetne egészen a *Petits Rochers Rongesig* 4570 méternyi magasra, ahonnan a csúcsig már csak 250 méternyi magasságot kellene gyalog megjárni. Az egész vasúti vonal 11 kilométer hosszú volna, az elektromos erőt az *Arve* szolgáltatná. Az állomások lennének *Gros Béchard* (250 méter) az *Aiguille du Gouter* (3800 méter) és *Des Bosses* (4360 méter) és végállomás.

— Vigyázatlan kocsis. *Aupek Ignác* budapesti kocsis ma délelőtt a *Dohány- és Szövet-ség*-utca sarkán sebes vágatással elgázolta kocsijával *Fehér József* 13 éves iskolásfiút, aki ennek következtében kezein s lábain súlyosan megsérült. Beszállították a *Rókus-kórházba*, a kocsis ellen pedig a rendőrség megindította az eljárást.

— Vakmerő tudós. Oriási szenzációt okozott *Pettenkofernek*, a napokban elhunyt német orvosprofesszornak ritka érdekességű és vakmerő kísérlete 1892-ben, mikor kolera-járvány dühöngött Hamburgban. Az európai nevű müncheni tudós ugyanis kolerabacillusokat evett annak a bebizonyítására, hogy oly helyeken, amelyekben nincs kolera-járvány, nem fertőző a kolera bacillusa az emberre. Tudományos meggyőződésében föltétlenül megbizva, egyenesen a

járvány fészkekből, Hamburgból hozott bacillus-tenyészetet, és vakmerő kísérletéről be is számolt a müncheni orvosegyesületben. Egy újságíró meginterjúvolta akkor *Pettenkofert* s a professzor az ő sajátos cinikus humorával ezt mondta:

— Ugy-e arra volt kíváncsi, nem haltam-e meg? Nos, látja, hogy élek, sőt mondhatom, hogy pompásan érzem magamat. Tessék elhinni, hogy nem is műveltem én valami nagy dolgot. Az egésznek az volt célja, hogy megcáfolyjam az embereknek oktalan félelmét a kolera-bacillusoktól.

— *Kossák József* csász. és kir. udvari fényképész *Templom utca 2. szám.* Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— A telefon veszélye. Hogy zivataros időben mily veszélyes a telefont használni, azt ismét egy szomorú eset illusztrálja. Berlinben egy bolti szolga *Petervitz Vilmos* a hétfői zivatar alkalmával telefonon beszélt, mikor a vilám egyszerre csak beleszapott a telefonba, s a szolga egész testére megbénult. A szerencsétlen szolgát a kórházba szállították.

— Találatott. Egy aranyozott derékövet találtak tegnap este a színházban. Tulajdonosa átvetheti a rendőrségen *Zubor Andor* rendőrfogalmazó irodájában.

Szatyó direktor.

— Leszkay Andrásról. —

Budapest, április 19.

Egyik fővárosi estilap írja a „Magyar színház” új igazgatójáról a következőket:

Leszkay Andrásnak, a „Magyar színház” új direktorának volt ez a becéző neve a debreceni előkelő közönség körében, amelynek ő igen kedvelt tagja volt a direktorsága előtt és — ami nem érdektelen — a direktorsága után is. Mert Debrecenben minden ember született színházi kritikus, — az újságírókat kivéve.

Félig-meddig végzett földesur volt Leszkay Biharországban, amidőn a *Valentin-Gyöngyi* igazgatása alatt zátonyra jutott debreceni színház igazgatásába kezdett. Volt azonban valami amerikaias a kis Leszkay vérében. Otthon egész gépészműhelyt rendezett be magának. Mért ne pályázott volna az emelő és súlyesztő-gépek világának kormányzására?

El is nyerte, aztán két évig volt korlátlan és teljhatalmu ura, kis királya a debreceni kulisszák-nak és — ami fő — igen tevékeny kormányzója a kulisszamögötti világnak.

Hát igaz, hogy éppen annyit foglalkozott a kulisszák mögött, mint a nyílt színen, de ezt fiatal direktornak rossz néven venni elvégre sem lehet.

Milyen direktori tulajdonságai vannak hát *Satyó* urnak a székesfőváros egyik új színidirektorának, a budapesti szellemi konyha egyik új szakácsának? Francia konyhát vagy egyszerű magyar konyhát tart-e? Az a kérdés.

Jó tulajdonságai voltak, ha 8—9 év alatt el nem romlott először is erős vállalkozó képessége, ambíciója és energiája. Ez az energia kiterjedt részletességekre is. Debrecen színpadát ő látta el sajátkezűleg készített villanyos apparátussal. Ez fel van jegyezve a debreceni színház annáléseiben.

Hibái is bőven vannak, ha ugyan meg nem javult 8—9 éves direktorsága alatt. Egyik főhibája a nagy makacsság. Vallotta is karát sokszor, talán okult rajta.

Másik nagy hibája volt, hogy debreceni igazgatósága alatt szörnyen felburjanzott társulatában a *Pompadour*-kultusz és aligha nem a társulat kényes történetecskéi, néha kínos kimenetelű esetkei okozták, hogy a debreceni sajtóval és a publikum zömével meghasonolva, más direktió után látott.

Aradra került, ahol akkor vig élet volt. De

hah! Minden színész örömeit vágyakozott a szürke Debrecenből, amely legfeljebb *kenyeret* tudott adni a színészeknek, a csillámló Aradra, ahol pezsgó és kaviár járt. Am Aradon letört sok vig ember. Sem színész, sem direktor nem akart beállni tizennegyedik vértanunak a *Kriványok* és *Bácsok* miatt. Leszkai féllábbal *Kassára* támaszkodott, majd Budapestre és most itt van . . . Budapesten.

Leszkay András kibérelte 10 évre a „Magyar Színház”-at és bizonyos, hogyha nem előzik meg, ő fedezi fel a „Frauenbataillon”-t.

*

Leszkay gavallér ember és jó fiu. Tagjai . . . eddig nem igen hagyják cserben. Személyzetét sem változtatja évről-évre, mint a többi direktorok, hanem megtartja, amíg csak . . . Budapestre nem szerződnek tőle. Számos jeles művész és művésznő van Budapesten, akik az ő keze alól kerültek hozzánk és itt becsülettel megállják helyüket. Gavallér embernek ösméri Debrecen, Arad, Kassa és Nagyvárad. Emellett pontos, jó fizető is s mint telivér magyar alföldi fiu, még azt is felteszik róla, hogy magyar izz fog adni színházának és nem fog kapni az idegennyelvű truppok, francia léhaság, angol jongleurdokés kultuszán.

*

Majd meglátjuk. Akik vidéki direktorságának idején vendégszeretetét élvezték, hogy többeket ne említsünk, *Jászai Mari*, *Nádaiék* és a többiek, majd Budapesten megsugják neki, hogy lejobb politika lenne a „Magyar Színház”-at . . . magyar színházzá alakítani át . . .

Legyen olyan, mint a hamisítatlan debreceni töltőt káposzta, amelyben kétféle hus van és éppen azért tetézzük vele két-háromszor is a tányérunkat. Mindent adjon, amit a többi színház ad és így nemesítse, szórakoztassa a külváros közönséget.

Hej! de nagy ember lenne előttünk *Satyó* direktor, ha színháza nemcsak magyar színház, de *nemzeti színház, de népszínház* is lenne.

Mert ilyen színházakkal ez idő szerint nem dicsekedhetik a magyar rezidencia! . . .

SPORT.

+ Elhalasztott kirándulás. Az aradhegyvidéki turista-egyesület által tervezett mezőhegyesi kirándulás a bekövetkezett kellemetlen idő miatt, további intézkedésig elmarad.

TÖRVENYKEZÉS.

§ *Báró Splényi Árpád* bűnpöre. *Szilárd Mór* tőkepenzész Budapesten pört indított tavaly báró *Splényi Árpád* és ennek nagybátyja, báró *Splényi Antal* ellen, 5000 forintos váltókövetelés erejéig. A 80 éves nagybácsi a pör ellen kifogásokkal élt és megesküdött arra, hogy ő a váltót alá nem írta, sem annak aláírásával mást meg nem bízott. Ezen az alapon báró *Splényi Árpád* ellen *okirathamisítás* miatt megindult az eljárás. Báró *Splényi* beismerte, hogy a kérdéses váltó alá ő írta *Splényi Antal* nevét, de azt állította, hogy a váltó aláírásával őt nagybátyja meghatalmazta. Védelmére felhozta, hogy ő számos éven át intézte az aggságánál fogva tehetetlen öreg báró ügyeit, gazdaságát ő vezette és megbízásából helyette nagyon gyakran eszközölt aláírásokat, és nem egyszer történt meg, hogy a gyöngye emlékező tehetséggel bíró aggastyán megtagadta az ő megbízásából aláírt okiratok, váltók valódiságát. A bűnpör folyamán ezen állítások valódisága mellett igen sok adat merült fel. Az öreg *Splényi* báró a vizsgálat folyamán meghalt, de az utolsó napokban visszaemlékezett, hogy egy ízben csakugyan meghatalmazta öcscsét valami váltó aláírására. A törvényszék báró *Splényi Árpádot* az ellene emelt vád alól *felmentette*, mert a bűnpör adatai alapján valószínűsítve lett, hogy a *Szilárd*-féle váltót nagybátyja megbízásából írta alá. E mellett bizonyít az is, hogy az öreg báró már ezen eset után készített végrendeletében *Splényi Árpádot* nevezte ki egyik örökösévé. A kir. ítélőtábla, a mely *Zubovich Román* bíró előadása alapján ma

foglalkozott ezzel az ügygyel, a törvényszék álláspontjára helyezkedett és a felmentő ítéletet megerősítette.

NAPIREND.

Április 20. Szombat. Róm. kath. naptár: Tivadar. — Protestáns naptár: Tivadar. — Izraelita naptár: Ijár. Sabbat, Tasz. Mec. — Görög-keleti naptár (április 7.): György. — A nap két 4 óra 46 perckor, nyugszik 6 óra 40 perckor. — A hold két 5 óra 35 perckor, nyugszik 9 óra perckor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 762.7 milliméter, délután 2 órakor 764.8 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 3.3, délután 2 órakor C° + 5.6. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DN. 6. délután 2 órakor EN. 5. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult, esik. — Csapadék az utóbbi 24 órában 14 milliméter.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Száraz, hűvös, éjjeli fagy.

Szabadságsarcai emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 óráig délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Április 21. A „Neptun” fürdő részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órakor (Aradi ipar- és népbank.) — Kuvin hegyközség közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az aradi ipartestület rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 1/2 órakor. — Az aradi Lloyd-társulat közgyűlése délután 2 órakor. — Az aradi királyi állami főreáliskola Fabian Gábor önképzőkörének ünnepélye délelőtt 10 órakor. — Az aradi testvériség jótékony célú asztaltársaság rendkívüli közgyűlése délután 2 órakor (Szabó Pista vendéglő.) — Az aradi zsidó koma és Gemiluth Cheszed-egylet választmányi ülése délután 5 órakor (Izraelita hitközség.) — A Kossuth Lajos betegsegélyző- és temetkezési-egylet választmányi ülése délután 3 órakor (Szent-Pál-utca 7.)

Április 30. Weitzer János gép-, waggongyár- és vasöntő részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Május 3. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Május 5. A radnai kaszinó-egylet táncestélye.

Május 10. Az aradi villamossági részvénytársaság közgyűlése délután 2 órakor.

KOZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 19.

Hideg, szeles és esős időjárásunk már elmaradhatna, ha nem akar a természet pusztítást előidézni úgy a veteményekben, mint kertgyümölcsökben. Sőt fagytól lehet tartani, ami a felhőzet eloszlásával könnyen bekövetkezhet és akkor drága gyümölcsöt élvezünk őszzel.

A mostani esős idő után, mihelyt lehet, megkezdik a tengerivetést.

Az üzlet menete egy árnyalattal jobb. A külföld is élénkebb és kereslete emelkedett. A mai hetivásárra mintegy 300 métermázsa buza és ugyanannyi tengeri behozatal volt. Arak nyugodtak.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 6.80—7.00.
Közép minőségű buza 6.70—6.80.
Tengeri 4.70—4.75.
Rozs névleges jegyzés 6.70—6.80.
Arpa névleges jegyzés 5.60—5.70.
Zab névleges jegyzés 5.60—5.70.
Az irányzat kellemesebb.

Vásári jelentés.

— Aradon, 1901. apr. 19-én tartott heti állatvásárról. —

A beállított rossz idő következtében a felhajtás annyira gyenge volt, hogy a mészárosok szükségleteiket nem tudták fedezni.

Jobb minőségű vágómarha alig került eladásra, minélfogva az árak emelkedtek.

A baromfivásár a szénbehozatal miatt szintén lanya volt, s a baromfiárakban nagy volt az emelkedés.

Felhajtatott 96 drb szarvasmarha, 135 drb bárány, 70 drb ló és 195 drb sertés.

Arak a következők:

Szarvasmarha vásár: Szarvasmarha levágásra elsőrendű párja — koronáig. — Szarvasmarha levágásra másodrendű párja 420—520 koronáig. — Szarvasmarha hizlalási célra — koronáig. Igásókör párja 480—500 koronáig. Fejőstehén kis borjas 160—200 koronáig. Szopósborju levágásra darabja 24—48 koronáig. — Rugottborju drbja 56—120 koronáig. Juh párja

— koronáig. — Bárány párja 6—15 korona — fillérig. Tehén levágásra — koronáig.

Lóvásár: Remondaló darabja — koronáig. Hintósló párja — koronáig. — Igásló elsőrendű párja — koronáig. — Igásló másodrendű párja — koronáig. — Parasztló párja 220—360 koronáig. — Rossz ló (levágásra) párja — koronáig. — Elcsigázott ló drbja poronáig. — Kincstári mustra ló drbja — koronáig.

Sertésvásár: Hizott sertés klgrja 86 fillérig. — Félhizott sertés klgrja 80 fillérig. Süldősertés párja 38—56 koronáig. Pecsényemalacz drbja 4.40—6.00 fillérig. Fiasokca drbja — koronáig. Paraszthizalású sertés klgrja — fillérig. — Három hónapos malacz párja — koronáig.

Baromfivásár: Hizottliba párja 12—15.20 koronáig. Soványliba párja 5.00—6.00 fillérig. Fiatalliba párja — koronáig. — Kappan párja 4.60—6.00 fillérig. — Idei csirke sütnivaló párja 2.60—3.00 fillérig. Idei csirke rántani való párja 2.20—2.80 fillérig. Gyöngycsirke párja — koronáig. — Rucza párja idei 3.20—4.00 fillérig. — Pulyka párja — koronáig. Tojás 5 drb 20 fillér.

Halpiacz: Eleven hal klgrja 2.00 fillérig. Vágott hal klgrja 2.40 fillérig. — Jegelt halak klgrja 1.00—1.40 fillérig. — Apróhalak klgrja — fillérig. — Kecsege kilogrammjára 2.80 fillérig.

A hetipiacz 10 órakor kezdett oszolni.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 19.

Déltőzsde. Buzakinál mérsékelt, a vételkedv mérsékelt. Kedvező irányzat mellett 15.000 métermázsa került forgalomba, szilárdan tartott áron. A többi gabonanemű változatlan. Időjárás hűvös.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.56—7.58
Buza májusra	7.61—7.62
Buza októberre	7.67—7.68
Rozs áprilisra	7.73—7.74
Rozs októberre	6.65—6.66
Zab áprilisra	6.55—6.56
Zab októberre	5.58—5.59
Tengeri májusra	5.24—5.25
Tengeri júliusra	5.34—5.36
Repce augusztusra	12.75—12.85

Zárul 5 órakor:

Buza áprilisra	7.59—7.60
Buza májusra	7.61—7.62
Buza októberre	7.66—7.67
Rozs áprilisra	7.71—7.73
Rozs októberre	6.85—6.87
Zab áprilisra	6.73—6.75
Zab októberre	5.58—5.60
Tengeri májusra	5.26—5.27
Tengeri júliusra	5.35—5.36
Repce augusztusra	13. . . . .

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	695.75
Magyar hitelrészvény	698.75
Leszámitolóbank részvény	445.—
Rima-Murányi vasmű részvény	512.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	694.25
Közúti vasút	583.—
Városi villamos vasút részvény	396.—

Szeszűzlet.

— Április 19. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szártított moslék: 12.80—13.— korona mmázsanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Április 19. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 86—88 fillérig. Oreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 95—97 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 92—94 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 86—88 fillérig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon feüli súlyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli súlyban 88—90 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 86—88 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 84—86 fillérig.

Sertésleltétel. Április 16-án volt készlet 48.674 darab, április 17-én felhajtott 749 darab, április 17-én elszállított 649 darab, április 18-án maradt készletben 48.774 darab. Üzlet: Igen lanya.

KÜLÖNFELEK.

Apróság.

Zsilip ur beállit barátjához, aki színházgazdátó: — Ugy-e én még soha életemben nem kértem tőled szabadjegyet?

— Megvallom, nem.

— No látod. Hát adj kölcsön öt forintot, hogy jegyet vehessek a mai előadáshoz . . .

Az udvarképes duda. A marokkói szultán nagy zenekedvelő s hallásának finomságát eléggé bizonyítja, hogy a skót duda a legkedvesebb hangszere. Nemrég Glasgowban rendelt meg egy ily dudát, mely talán a legdrágább a maga nemében. A legfinomabb 18 karátos arannyal van diszítve s 300 font sterlingbe került. A mór monarcha e kedvtelése már vagy tíz esztendő. Azóta van a skót dudába belebolondulva, mióta Mac Lean skót tábornok, a híres Mac Lean skót nemzetség egyik ivadéka, a mindenható a marokkói udvarban. Azóta nem csak a skót duda jött Marokkó fővárosában dívatba, de a skót viselet is.

Szórakozottság.

Professzor (a tőzsdében): Kérek egy 10 filléres levélbélyegyet. (Miután megkapta): — Menyibe kerül?

Legyek által megtámadott halak. Kolorado államban. Tamichie folyónál egy képzett halásznak alkalma volt észlelni, hogy a moszkitók mintegy husz kis pisztrángot megöltek s vérért kiszívták. — A fiatal halak, melyeknek teste még csaknem átlátszó volt, idővel időre feljötték a víz felszínére s a moszkitók, melyek e vidéken igen erősek és vérszopók, rögtön megtámadták s legelőször koponyáját szurkálták össze, hogy megbénítsák s azután minden véret kiszívták. Több ízben a már felnőtt halakat is, megtámadták, de rendszeren siker nélkül.

Apróság.

Két orvos beszélget:

— En annyira vittem egy süket-némával — mondja az egyik. — hogy már hall.

— Az én süketnémám — dupláz rá a másik nemcsak, hogy hall, de ezt fünek-fának el is beszél . . .

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

X., Makó. Különösebb információt nem kell adnunk: bennünket minden érdekel, a mi a közönséget érdekelheti. A törvényhatósági közgyűlésekről is szívesen veszünk tudósítást, de annak idejéig kell megérkeznie, hogy másnap már közölhessük. „Tárgysorozatot” ne küldjön be, csak az ülés lefolyását írja meg. Tárcaközleménnyel el vagyunk látva bőven, versekre egyáltalán nincs szükségünk. A levelezőktől mi napi események beküldését várjuk, egyéb irodalmi működést nem.

V. Gy. Csermő. Szíveskedjék civashatóan írni. Levelét képtelenek vagyunk kibetűzni s nem is érünk rá, hogy hieroglifák megfejtésével bibelődjünk.

Városi színház.

Bérlet 192. sz.

Páros.

Szombaton, 1901. évi április hó 20-án:

New-York szépe.

Operette 2 felvonásban, 6 képb. Szöveget írta: Hugh Morton. Fordították: Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét írta: G. Kerker.

S Z E M É L Y E K:

Bronson	Polgár S.	Twiddles	Arkossy V.
Harry, fia	Rubos A.	Violet Gray	Mányai M.
Kurd	Palágyi L.	Ratsi Rattatu Boda F.	
Sznifkins	Czakó V.	Patsi Rattatu Nemes S.	
Cora, leánya	Tomesányi R.	Fricot	Szabó Lajos.
Kenneth	Szőke S.	Fifi, leánya	Felhő Rózi.
Blinky Bill	Szalai F.	Szinesznő	Rózsahegyí.
Kissie	Billik Emma.	Egy utas	Sólyom L.

Kezdete 7 és fél órakor.

C S A R N O K.

Ártatlan bűnösök.

Irtá: Szabóné-Karay Anna. [7]
(Végo.)

Egyszerűen, csendes családi körben megtartották az esküvőt. Boldog volt a menyasszony, s mégis borongó felhő látszott a homlokán, mosolygott, vidámnak akart látszani s mégis, mégis szomorú volt az a mosoly.

Látta, s nézte azt Loránd, de nem kérdezte okát, mert tudta ugyanis.

Mielőtt szétoszlott volna a család, mielőtt utrakelt volna új otthonába az ifjú pár, hárman ültek együtt a kis szalonban bizalmasan beszélgetve, Adrienne, Loránt és Loránt édes anyja.

A két nő egymás mellett ült a pamlagon, Loránt odahuzta székét eléjük és egyik kezével anyja, másikkal ifjú neje keze után nyúlt, megfogta a két finom kezét és odavonva térdeire őket, úgy nézett rájuk mélységes, igaz szeretettel sokáig.

— Én édes jó anyám, én édes feleségem, angyalom, mielőtt ismét elbucszom tőled, illetve mielőtt kis fészkeembe viszlek, egy vallomással, egy őszinte vallomással tartozom tinednek. — Először is teneked gyónok édes jó anyám. Oly gondosan, féltékenyen neveltél, úgy őriztél, óvtál mindentől, a mi rossz s szívembe csepegtetted az erényt, a jellemtisztaságot, becsületet. Egy leányt nem lehet könnyebben nevelni, mint te engem neveltél jó anyám, mégis, mégis... midőn szárnyamra eresztettél, midőn kiléptem a nagyvilág forgatagába, nem volt erőm szilárdan állani, elragadt az ár...

— Sejtetted sem volt róla, te jó édes anya, hogy intelmeidet, jó tanácsaidat, hogy elfeledtem. És te lelkem, édes kis angyalom, nem sejtetted, mily bűnös embernek nyújtottad ártatlan kezedet oda örökre... Igen Adrienne, bűnös vagyok, halld meg gyónásomat és bocsáss meg nekem. Bocsáss meg, hogy nem te vagy az első, akit szerettem, nem vagy első és most sem egyetlen, akit szeretek. Van egy kis teremtés, egy kicsi féreg a világon, akit ép oly forrón, oly önfeláldozóan szeretek, mint tégedet, aki, míg te nem jöttél utamba, mindenem volt, örömem, boldogságom, reményem, életem.

— Bocsásd meg Adrienne, hogy van egy kis teremtés ezen a földön, ki az én szívem felét, az én lelkem egy részét hordja csepp keblében, akit szeretek, akitől megválni, aki nélkül élni nem tudok...

Adrienne arca halálsápadt lett, oh ezek a szavak, mint a lélekharang csendültek meg fülében, reszketett a keze Loránt kezében, ki melegen fogva tartá.

— Anyám! bocsásd meg ballépésemet és te Adrienne, te kedves jó teremtés, légy jó anyja, légy édes anyja az én szegény kis gyermekemnek, akit imádok, akitől élni nem tudok!

És elbocsátva a két nő kezét, felkelt s a mellékszobába lépett.

Egy perc múlva újra felnyitott az ajtó és újra megjelent szép, férfias alakja a küszöbön, de nem egyedül. Murilló legremekesebb angyalalakja, egy selyemszöszke fűrtű, almavirághoz hasonló arcú kis leányka ült az ölében, nagy bámuló kék szeméit a két asszonyra függesztve.

— Blanka! — susogta hevtől meghiúsított remegő hangon a gyermek fülébe — öleld meg a te édes jó anyádat...

Adrienne csak nézett, nézett reájuk, valami édes, fájó zsibbadás vett egész testén erőt, nem birt mozdulni, nem bírta ajkát egy szóra nyitni; csak nézte könyfátyolos szemével, miként teszi Loránt eléje a kis angyalt, miként mosolyog az erősen reá, ártatlan tiszta kék szemével, mint a megnyitott menyország, lassan aláhajolt és odarogyott térdeire előttük. Lerogyott a térdeire, hogy a kicsi teremtés meg tudja ölelni és félig lehunyott, könnytől fényes szemekkel ajkai annak csepp kis ajkát keresték, de a helyett odasülyedt zokogó szép feje a férje finom fehér kezére és arra tapadtak ajkai egy forró husszu, imádó csókban...

IDEGENEK ARADON.

— Április 19. —

Fehér Kereszt szálloda. Mértay Jenő birtokos Budapest. — Fuchs Sándor utazó Budapest. — Goldfinger Manó utazó Budapest. — Rosner Herman utazó Bécs. — Bondi Arnold utazó Bécs. — Tsuk Adolf utazó Bécs. — Lehner Károly utazó Bécs. — Hartman Lajos utazó Budapest. — Sperger József utazó Budapest. — Kern Herman utazó Bécs. — Nyári Géza utazó Budapest. — Berkovics Ignác utazó Budapest. — Reiter Mihály utazó Budapest. — Weisz Lipót utazó Temesvár.

Központi Szálloda. Szabó Jenő intéző Silingya. — Deutsch Armin kereskedő Bécs. — Dr. Schlésinger Károly ügyvéd Szentés. — Dr. Rose Henrik ügyvéd Budapest. — Stein Simon vegyész Gurahonc. — Frömer Dániel kereskedő Budapest. — Fischhof Gyula igazgató Szeged. — Gergely Ferenc utazó Budapest. — Kohn Aajos kereskedő Csermő. — Deutsch Samu utazó Bécs.

Nádor szálloda. Demeter József magánzó Duna-Földvár. — Ribál Ferdinánd bányatiszt Lupény. — Velkán Tivadar kereskedő Kozslár. — Vábcek Antal malomtuldonos Hátszeg. — Pata Lajos építész Vajdahunyad. — Stéger Vendel körjegyző Nagyhalmagy. — Sebestián Ferenc gépész D.-Földeák. — Dragomir János jegyző Guraszáda. — Kohn Ferenc bérő M.-Ulye. — Kalmár József kereskedő Oroszvár. — Herceg Sándor kereskedő Orsova. — Riesz Rezső kereskedő Maros-Ujvár. — Fridlig Mátyás birtokos Beszterce. — Kövér József építész Dézna. — Krámer Ilon tanítónő Tatra-Füred. — Beszencki Zoltán ügyvéd Udvarhely. — Sztójka József szatócs Dézna. — dr. Nemess Zoltán ügyvéd V.-Hunyad.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	—	Gyorsvonat délelőtt	5.23
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.53
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat d. u.	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeszről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.08	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeszről szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

NYILTTÉR.*

Arankamentes

államilag olmozott

vörös heremag,

Luczernamag

kapható

100 kgr., 50 kgr. és 25 kgrmos

olmozott bálakban

Funkelstein Józsefnél 291

Arad, Petőfi-utca 1.

Ré pamag,
Ló heremag^{stb.}
Csemeték,
Pekingi kacsák,
Magyar
bikák

293

kaphatók:

gróf Teleki Arvéd ur
drassói uradalmában
u. p. Koncza.
Páris: Grand Prix.

Eladó ház.

Gyár-utca 11. a. számú ház
jutányos áron,
rendkívül előnyös feltételek mellett
eladó. 401

Bővebbet az aradi ipar és népbanknál.

A jegyzői teendőben

jártas, anyakönyvvezető helyettesnek kinevezhető

írnok

május 1-ével

alkalmazást nyerhet,

évi 480 korona fizetés, 80 korona anyakönyvvezető helyettesi díj, — mosás és ágynevelői ellátás mellett.

Fakert, 1901. ápril. 17.

Rácz Márton,

301

körjegyző.

Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon.

Tartozik. **Veszteség- és nyereség-számla 1900. évi december hó 31-én. Követel.**

Aradi gyár:		Korona	fillér	Korona	fillér	Aradi gyár:		Korona	fillér	Korona	fillér
Veszteség elővitel az 1899. évről				121525	48	Áru-számla (bruttó-jövedelem)				1442019	99
Regie-számla (regie anyagok és regie bérek)		927171	58			Soproni gyár:					
Tisztviselők fizetése		141904	70			Áru-számla (bruttó-jövedelem)				1765	20
Irodai költségek		13387	33			Borosjenői gyár:					
Jókarbantartási költségek		179230	70			Áru-számla (bruttó-jövedelem)				33600	27
Adók		23109	67			Veszteség-elővitel az 1899. évről		121525	48		
Kamatok		122313	25	1407117	23	Aradi gyár vesztesége az 1900. évben		535669	08		
Alapszabályszerű leírások				117892	46	Soproni " " " "		219824	34		
Leírás a szabadalom számlán és kamat-különbözet a soproni gyárnál				121743	80	Borosjenői gyár " " " "		119487	51	996006	41
Áruérték leírások a három gyárnál				198533	02						
Leírás az aradi gyár kétes követeléseinek tartalékára		102650	82								
Leírás a soproni gyár kétes követeléseinek tartalékára		8531	62								
Leírás a borosjenői gyár kétes követeléseinek tartalékára		21220	12	132402	56						
Soproni gyár:											
Regie-számla (regie anyagok és regie bérek)		67447	47								
Tisztviselők fizetése		23270	—								
Irodai költségek		1524	60								
Jókarban tartási költségek		24924	15								
Kamatok		38702	44	155868	66						
Kétes követelések				4598	25						
Veszteség áruknál, régebbi gyártás				26600	51						
Alapszabályszerű leírások				34022	12						
Borosjenői gyár:											
Regie-számla (regie anyagok és regie bérek)		55604	54								
Tisztviselők fizetése		13688	32								
Irodai költségek		1915	33								
Jókarban tartási költségek		5141	34								
Kamatok		58108	24	134457	77						
Kétes követelések				7362	85						
Alapszabályszerű leírások				11267	16						
				2473391	87					2473391	87

Arad, 1901. évi április hó 12-én.

A könyvelésért:

Joób Gusztáv, s. k.

A z i g a z g a t ó s á g:

Hieronymi Károly, s. k.

Vásárhelyi Béla, s. k.

Neufeldt Károly, s. k.

Rámor Lajos, s. k.

vezérigazgató.

Iovag Schoeller Richard, s. k.

Gróf Zselénski Róbert, s. k.

Weitzer János, s. k.

Iovag Huze Alphons, s. k.

Ezen veszteség- és nyereség-számlát a könyvekkel és számadásokkal összehasonlítottuk és azt helyesnek találtuk.

A f e l ű g y e l ő - b i z o t t s á g:

Révész Adolf, s. k.

Hegedűs László, s. k.

Waldner Gyula, s. k.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

Üzlet-áthelyezés!

Márkus Lajos

Iérfi-dívat, czipő és kalap-raktára

folyó évi május hó 1-én

Aradon, az Andrassy-tér 15. sz. a. Hermann-féle házba

átköltözködik

280

és ott az Aradi Louvre czim alatt folytatva lesz.

A most még Andrassy-tér 17. sz. a. lévő nagy áruraktár a n. é. közönségnek alkalmat nyújt igen jutányos bevásárlásra, mire a vevő közönség figyelmét tisztelettel felhívjuk.

Kiadó

Fő-ut 2. sz. (buzatér) házunkban

egy üzlethelyiség, egy műhely, egy lakás és

Illés-utcza 10. számu házunkban

egy műhely, lakással.

Értekezhetni a tulajdonosoknál, Kneffel Károly és fia vaskereskedő cég Aradon.

309